

AMATŐR

MŰVÉSZI
FÉNYKÉPEZÉSI
FOLYÓIRAT

TARTALMA:

ZÖVEG: Kohlman Artúr dr.: A magyar Amatőrök Országos Szövetségének programja. — Láng Andor: Hogyan vegyünk részt kiállításokon. — Támadás «Az Amatőr» ellen. — Aegrotus: A germanizáló Photo-Club. — L. A. és R. A.: A foto-irodalom pártolása. — Szeghalmy Gyula: Ill. Filmekről. — Kohlman Artúr dr.: Látogatás a Lechner gyárban. — Thomas Romanesco után Fejér Imre: Mit tegyünk az amatőr karácsonyi asztalára? — König dr.: A színes fényképezés, különös tekintettel a másolási processusra. — Fényképezési eljárások. — Hazai krónika. — Külföldi krónika. — Kohlman Artúr dr.: Karácsonyi számunk (Képeinkről). — Különlélek. — Láng Andor: Könyvekről. — Szerkesztői üzenetek. — Hirdetések.

KÉPEK: A címlapot festette: Gadl István. — A belső fejléceket rajzolta: Markó István. — Műmellékleteink: Révész Zoltán és Komoróczy Andor: Ábránd. — Eduard Nemeček: Hegyszakadék télen. — Szövegképek: Emil Luisada: Jó fogás. — Révész Zoltán és Komoróczy Andor: Pásztorlányka. — Josef Swoboda: A Beskidékből. — Ernst Wertheim: Torbolei utca. — Révész Z. és Komoróczy A.: Liliomszál. — Steiner Rezső: Juhok a domboldalon. — J. Brandis: Tél. — Eduard Nemeček: Hazatérés. — Josef Benesch: Tél. — Otto Friedrich: Vár-árok. — Christoph Gyula: Csend. — Gencsy Gyula: Gyermek a kútnál. — Mentényi Sándor: A pusztá ősszel. — Téglássy Endre: Vihar előtt.

SZERKESZTI
KOHLMAN
ARTÚR DR

SZERKESZTŐSÉG • KIADÓHIVATAL
KIRÁLY UTCA • HONVÉD UTCA

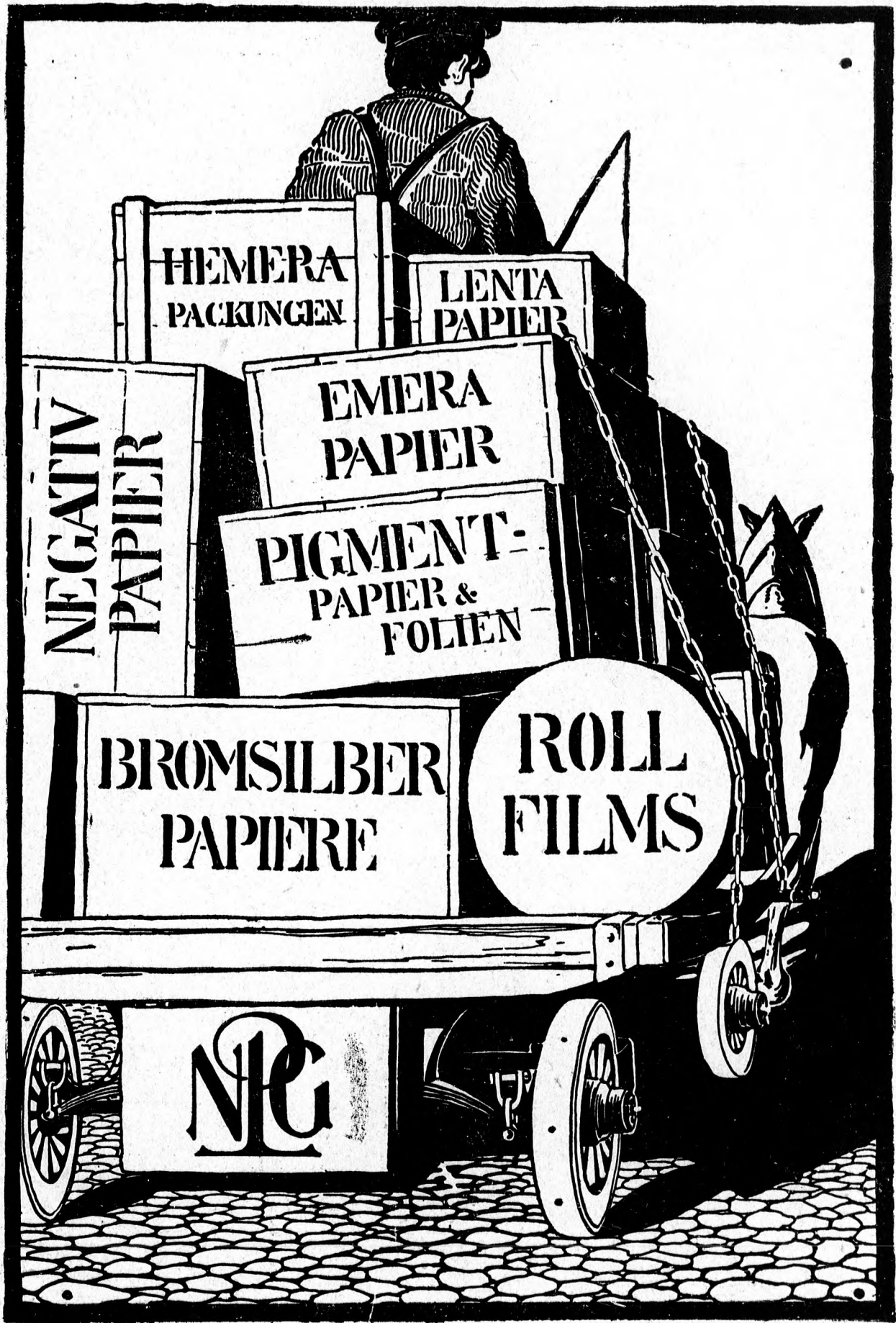
89.

70.

MEGJELENIK MINDENHÓ 7ÉN ÉS 15ÉN.
FŐFIZETÉSIÁRA EGÉSZÉVRE =

14 KORONA.

EGYES SZÁMÁRA
60 FILÉR.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

fotózni

ide fotózni

=== A téli évszakra ===

KODAK

ELŐHÍVÓ PAPIROK.

BRÓMEZÜST-PAPIROK.

Fénytelen platina- (sima és durva) papir.

Permanent sima és durva papir.

Royal fehér és tónusos (művészi hatások elérésére).

Nikko (fényes) papiros.

A „NOBRA“ előhívó megakadályozza a fényes papiroknál
=== dörzsölés következtében oly gyakran beálló foltokat. ===

DEKKO-PAPIROS.

Mesterséges fénynél sötétkamara nélkül dolgozható fel.

DEKKO, fényes és fénytelen.

VELOX-PAPIROS.

Mesterséges fénynél sötétkamara nélkül dolgozható fel.

Speciális közönséges carbon stb. stb.

Árjegyzék ingyen és bérmentve mindenütt kapható!

KODAK Ltd. Wien I., Graben 29.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

Brust J. és Fia Budapest, IV., Váci-utca 12. sz.

Ha a legfinomabb angol, valamint honi ipar gyártotta szövetekből;
 ha a legjobb angol szabás szerint;
 ha a legkényesebb igényt is kielégítő izléssel óhajt ruházkodni;
 ha előkelő, művészi díszmagyart óhajt készíttetni, — forduljon

Brust J. és Fia

angol úri szabó céghez

Müsterme:

Budapest, IV., Váci-utca 12.

Telefon-szám
11-72.

G. A. STEINHEIL SÖHNE

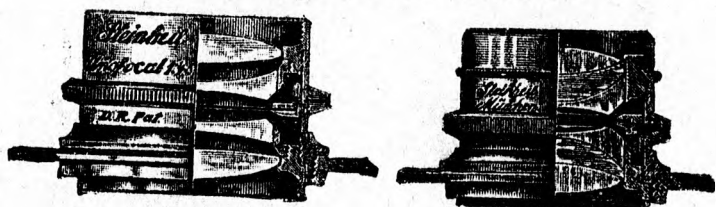
OPTISCH-ASTRONOM. WERKSTÄTTE

(Gegr. 1855.) MÜNCHEN (Gegr. 1855.)

Orthostigmatok F 1:6, 8; gyutávolság 1:12.

Sorozat (Ser.) B., D. és E. Legfényerősebb kittezett univerzális minden célnak megfelelő objektívek.

Orthostigmat-sorozatok.

Unofocalok 1:4, 5 és 1:6. (Sorozat I. és II.)
 Legfényerősebb kittezett szimmetrikus anasztigmatok arckép és kézikamrák részére.

Kézikamrák orthostigmatokkal és unofocalokkal.

Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Minden amatőr fényképezőnek

egyaránt ajánlható a

„GUT LICHT!“

czimü illusztrált havi folyóirat.

Rendszeres utasításokat, cikkeket és gyakorlati utmutatásokat tartalmaz. Kezdők részére külön oktató-czikksorozat. Reczipék és tanácsok bő rovata, továbbá külön ujdonsági rovata van.

Előfizetési ár évente **5 korona.**

Mutatványszámokat küld a

Verlag „GUT LICHT!“

WIEN, XVIII/2 — ingyen.

J. HAUFF & Co., G. m. b. H., FEUERBACH (Württemberg).

Hauff-féle szárazlemezek.

Közönséges szárazlemezek
 Ortochromatikus pillanatlemezek
 Fényudvarmentes ortochromatikus lemezek

egyforma árúak.

Legtisztább öntés. Kitünő fődés és átlátszóság. Semmiféle sárga színeződése nincsen, tehát minden előhívóhoz egyaránt használható. Kiválóan alkalmas álló előhívókhoz.

Uj!

Hauff-féle Flavin-lemez.

Uj!

Ortochromatikus pillanatlemez. Sárga üveg használata nélkül természetihven adja vissza a sárga és zöld színeket. Előnyös hegyi felvételeknél, havas tájaknál, virágok és színes jelmezeknél. — Bővebb felvilágosítást a Hauff-féle PHOTO-KÉZIKÖNYV ad. — Ingyen!

Uj!

Hauff-féle Diapozitiv-lemez.

Uj!

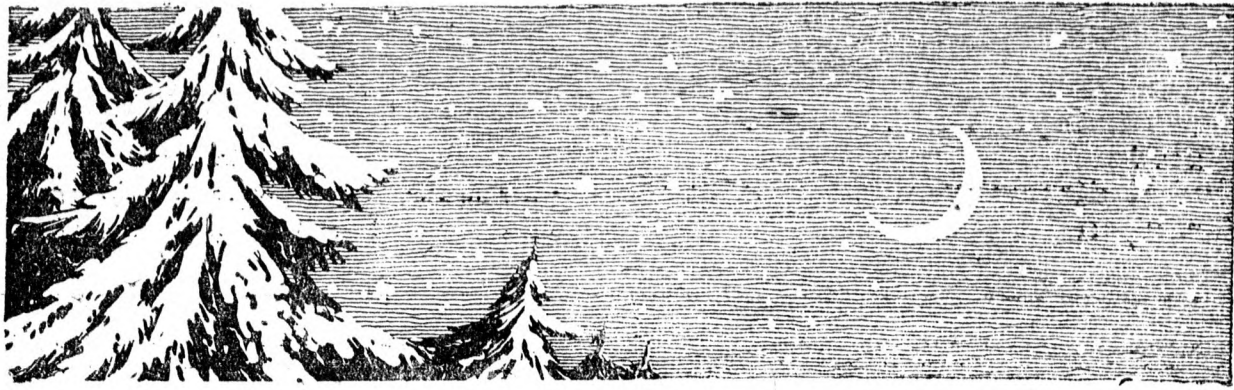
Vetítés-, stereoskop- és ablak-képekhez. — Kiválóan fényes és plasztikus hatású. Fekete, barna és ibolyakék tónusok elérésére alkalmas.

Használati utasítás minden csomagban van. Kapható minden Foto-üzletben.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

fotozni

ide fotozni

MTG

AZ

EMERA-PAPIROS

a téli hónapokban nélkülözhetetlen,
képek homályos világítás mellett való
gyors előállítására és másolására.

AZ

EMERA-PAPIROS

teljesen kimásolható és utólagos ki-
fejlesztés és másolás megkezdése
♣ mellett is egyaránt használható. ♣

AZ

EMERA-PAPIROS

==== felülmúlhatlan. ====

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA BUDAPESTEN.

C. A. STEINHEIL SÖHNE

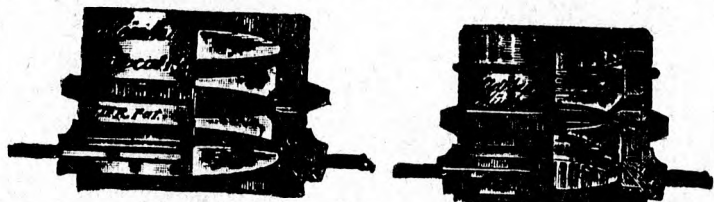
OPTISCH-ASTRONOM. WERKSTÄTTE

(Gegr. 1855.) MÜNCHEN (Gegr. 1855.)

Orthostigmatok F 1:6, 8; gyutávolság 1:12.

Sorozat (Ser.) B., D. és E. Legfényerősebb kittezett univerzális minden célnak megfelelő objektívek.

Orthostigmat-sorozatok.

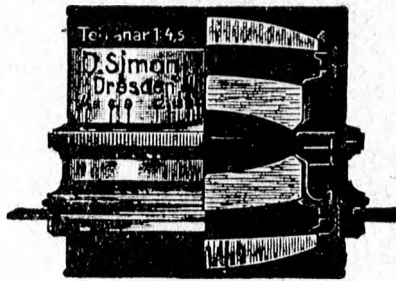

Unofocalok 1:4, 5 és 1:6. (Sorozat I. és II.)

Legfényerősebb kittezett szimmetrikus anasztigmatok arckép és kézikamarák részére.

Kézikamarák orthostigmatokkal és unofocalokkal.

Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

„Tetranarok“

F: 4,5 F: 6

Első állami éremmel díjazva.

Elsőrangú s legmagasabb tökélyű univerzális anasztigmatok

Kiváló élesség a szélekig és mély rajz a legnagyobb nyílás mellett is

Különleges objektívek legfinomabb amatőr- és szaktényképezéshez.

Árjegyzék ingyen.

Elárúsítóknak 10 napi próbaidőre.

OSKAR SIMON, Dresden-A. 21, Glasewaldstr. 37/39.

Alapítva 1876. Præziziós-optikai műhely. Alapítva 1876.

„Octanarok“

F: 6,3

D. R. P.

HOLLÓS J.

BUDAPEST, V. KER., DOROTTYA-UTCA 10. SZ.

Finom úri fehérnemű.

Utazásra, vadászatra, sporthoz különleges újdonságok.

Ernyők, botok, takarók, plaidek, alsó ruházatok. Angol és francia keztyűk.

A cégnek nincsen fióküzlete.

Chemiserie, bonneterie, articles de voyage, sous vêtements, flanelles, gants renommés.

Prix modérés.

Fondée en 1867.

Shirtmaker, Hosiery, Travelling and sporting goods, linen collars.

First-rate goods, moderate prices.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

fotózni

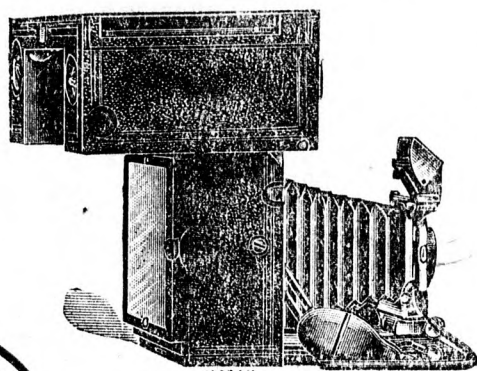
ide fotózni

KODAK

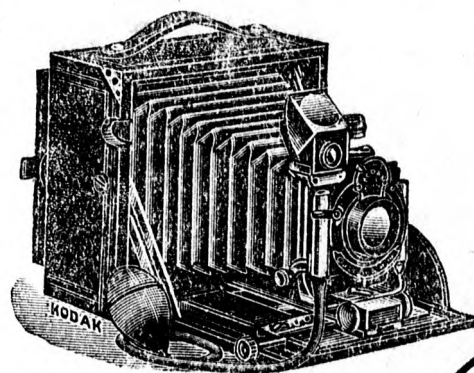
Érdekes újdonság haladottabb amatőrök részére.

4. számú

BEÁLLÍTÓ- KODAK.

A beállítás.

Az üveglemezkamara.

Negatív nagyság $10 \times 12\frac{1}{2}$

Ara 160 korona.

A beállító-kodak oly filmtekercskamara, melynél minden egyes felvétel a homályos üvegen beállítható. Egy nyomás a gombon a filmtartót — mely egyúttal fényernyőül is szolgál — a magasba emeli (lásd fenti ábrát). Egy ügyes szerkezeti berendezés lehetlenné teszi a filmtartó eltávolítását akkor, mikor a zárókészülékkel védve nincs, úgy hogy a filmen fátjol-keletkezés teljesen ki van zárva. — A filmtartó levétele után egy végtelenül könnyű és csinos lemezkamaránk marad (lásd ábrát), mely csaknem zsebkamarának volna mondható.

Ismertető árjegyzék ingyen és bérmentve. Kapható minden szaküzletben.

KODAK L^{TD} WIEN

I., GRABER 29.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

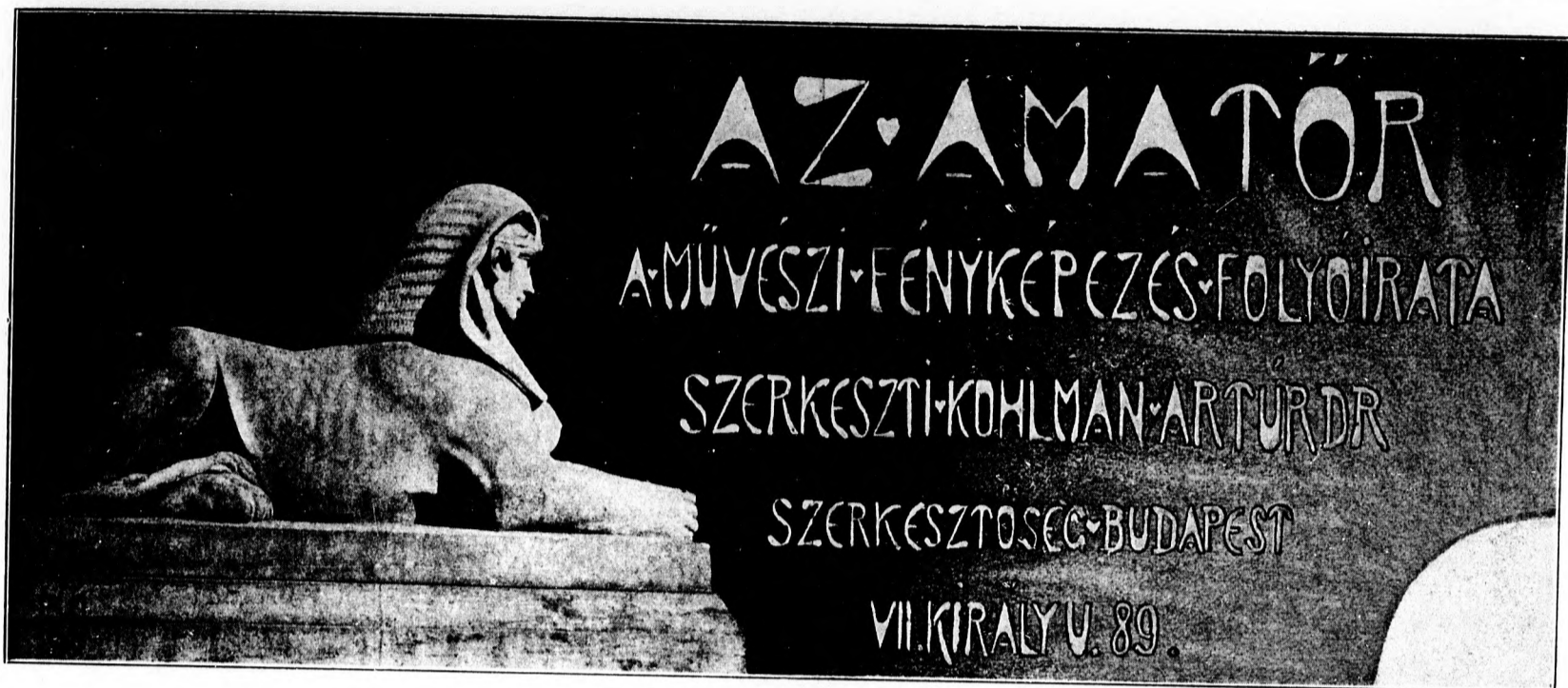
PALLAS RÉSZVÉNYTÁRSASÁG NYOMDÁJA BUDAPESTEN.

≡ TUNISZI ≡
KOLDUSASSZONY

TÓTH BÉLA, BUDAPEST

Az Amatőr műmelléklete
= Minden jog fenntartásával =

A „Magyar Amatőrök Országos Szövetsége” 1905. évi december hó 31-én vasárnap, délelőtt 11 órakor, a Terézvárosi Kaszinó (Andrássy-út) II. emeleti nagytermében tartja

alakuló közgyűlését.

Napirend:

1. Megnyitó-beszéd.
2. Az előkészítő-bizottság jelentése.
3. Az alapszabály-tervezet előterjesztése.
4. A szövetség megalakulásának kimondása.
5. A tisztikar választása.
6. Esetleges indítványok.

Kérjük tisztelt olvasóinkat, hogy e nagyfontosságú és kulturális jelentőségű szervezet megalakításánál minél nagyobb számban megjelenjen a művészetek iránt érdeklődő ismerőseik figyelmét e közgyűlésre — melyen minden érdeklődőt szívesen lát az előkészítő-bizottság — felhívni szíveskedjék.

Kérjük tisztelt előfizetőinket az előfizetés megújítására, nehogy a lap szétküldésében fennakadás történjék.

A Magyar Amatőrök Országos Szövetségének programja.

Irta: Kohlman Artúr dr.

Budapest, 1905. december 23.

A magyar művészi fényképezés ügye jelentőségteljes fordulóponthoz jutott. Az országos szövetségnek *formális* megalakulásától már *csak néhány nap* választ el bennünket. S ekkor véglegesen testet öltend az az eszme, melyet lapunkban ismételten felvetettünk és fokról-fokra fejlesztettünk. Miként a kényes délszaki növényt szokás, üvegházban-melegágyban ápolgatva-öntözgetve felnevelni, mi is szívünk minden melegével — a művészetek iránti rajongó szeretet sugaraival élesztve — neveltük fel: a *Magyar Amatőrök Országos Szövetség*-nek eszméjét.

Lapunk eddig megjelent számaiban ugyanis ismételten hívtuk fel az ország amatőreit, szeretett bajtársainkat, egyesületekbe való tömörülésre. Buzdító szavaink nem hangzottak el a pusztába. És bebizonyosodott, hogy mibőlölünk magyarokból, nem hiányzik teljesen a *társulási, szövetkezési* szellem, ha azt *nagy ideálok* érdekében ébresztjük fel. Valamint az is, hogy nem igaz az sem, hogy a magyar ember lelkesedése minden esetben szalmalánghoz hasonló. Hogy hirtelen fellobban és csakhamar elalszik.

Mert ime azoknak az eseményeknek sorozata, melyek rövid félesztendő alatt éppen e mozgalomnak indokolt, időszerű és mindenekfelett üdvösen jelentőségteljes, főleg pedig *tartós* voltát bizonyítják.

Zomborban megalakult a «Bács megyei Amatőrök Köre». Szervezője a májusban tartott zombori kiállítás rendezője: Krump Vilmos tanár *állandó* agitációt fejt ki a «tömörítés» jelszavával. Elismerést érdemlő működésében ugyancsak támogatja Zombor városának mecénás-képviselője, Fernbach Károly, a zombori volt amatőrkiállítás elnöke.

Szombathelyen megalakult a helyi és környékbeli amatőrök egyesülete. Alapszabályai belügyminiszterileg jóváhagyvák. Működésének megkezdését a szövetség életbeléptetésének időpontjáig halasztja el csupán.

Kolozsvárott nagyarányú, erős mozgalom indult meg a *kolozsmegyei összes* amatőröknek szervezkedése-tömörülése tekintetében. A mozgalom megindítói: *Gámán Dezső, E. Csiky Imre, Timár Odön*, megyei levéltáros és számos lelkes amatőr. Miként értesülünk, a kolozsvári előkészítő bizottság vezetőférfiakul az elnökségbe többek között *Bánffy Ernő* bárót, *Esterházy Miguel* és *lónai Teleki László* grófokat óhajtja megnyerni. Magunk részéről örülünk, hogy a mozgalmat megindítóknak választása azokra esett, a kiket mi is az ország leglelkesebb műbarátai: *amatőreiként* ismerünk.

Szegeden Baranyai Gyula, polgári iskolai igazgató vetette fel a szövetség keretében és annak támogatása mellett alapítandó amatőr-egyesületnek eszméjét és máris számos lelkes hívet szerzett közös ügyünknek. A szövetségnek támogatására mindenkoron számíthat. Nem fogja az cserbenhagyni a vidéki szövetséges bajtársait. És miként a többi egyesülési mozgalmaknak, úgy ennek is készséggel nyitjuk meg lapunk hasábjait.

Salgótarjában Gábler Vilmos, Oczvirk Henrik, Král Samu, Murányi Tamás és Kovács Nándor fáradoznak buzgón azon, hogy úgy az országos szövetségnek, mint az ottani alapítandó helyi (fiók)-egyesület részére tagokat szerezzenek. Fáradozásuk már eddig is eredménnyel járt.

Sopronban Csitáry Kálmán, Ujvidéken Kámenitzky Sándor és Milin István, Nagyikindán Gencsy Gyula ny. honvédhuszárszázados, Kiskőrösön Biró Dezső, Sátorajauhelyen péchujfalusi Péchy Jenő, Krasznahorka-Váralján és vidékén Halasi Lajos, Nagy-Tapolcsány és vidékén Zathureczky Jenő, Szilágy-Somlyó és vidékén Halliarszky Albert, Gyergyószentmiklóson és vidékén Wollmann Oszkár, Privigyén és környékén Erdélyi Lajos, Selmeczbányán és vidékén Balás Emil, Csongrádon és vidékén Draskovics Andor, Komáromban Gaál Antal, Kopácson és vidékén Kaszap István, Tolna-Tamásin és vidékén ifj. Sperl Gusztáv Ede (György), Budafokon Kürti Manó, Ráckevid és környékén Lampl Hugó, Sverzsón és környékén Jezsek József fáradoznak buzgón a szövetségnek érdekében, buzgón gyűjtven a tagokat.

Debrecenben Haranghy György hivatott arra, hogy az odavaló amatőr-bajtársakat tömörülésre felhívja. Hívó szavára ugyancsak rövid idő alatt alakulna meg a debreceni szövetségi egyesület.

Besztercebányán Piller Géza, Losoncon pedig ifj. Rittinger Gy. József és Molnár József főgymnasiumi tanulók amatőr-diákegyesületet terveznek.

Hasonló mozgalom indult meg az utóbbi időben úgy a fővárosi, mint a vidéki fő- és középiskolák ifjúságának kebelében. Legutóbb a budapesti V. ker. állami főgymnasium «*Művészeti összejövetelein*» *Szmetana Ágoston* tanár kezdeményezésére a VII. kerületi főgymnasiumban *Müller László* tanár, a budapesti Kereskedelmi Akadémia felső kereskedelmi iskoláján pedig *Antalffy Artúr* tanár kezdeményezésére, iskolai amatőr-kiállításoknak rendezését határozták el a növendékek. Reméljük, hogy ez az új mozgalom az iskolai önképzőkörök keretében, vagy külön *diák-amatőr-egyesületek* alakításának és a szövetség országos diákosztályának ügyét is fogja szolgálni.

A fővárosban az országos szövetség előkészítési munkálatait a közgyűlésig, egy minden egyes tagjában lelkes amatörgárda végzi szorgalommal, kitartással, céltudatosan és mindenekfelett lelkesen.

Ludwig Gyula v. b. t. tanácsos, a máv. elnöke, koronghi *Lippich Elek* dr., miniszteri osztálytanácsos az elnökei *egyelőre* a szövetség előkészítő bizottságának. Alelnökei pedig *Horváth C. Guido*, a Pesti Hirlap igazgatója, *Majovszky Pál* dr. kultuszminiszteri titkár, botfai *Hüvös Iván*, a budapesti városi villamosvasútak igazgatója, valamint *Balassa József* dr. tanár, az ügyek vitelével megbízott ideiglenes titkárja pedig *Kohlman Artúr* dr., a kikkel az előkészítő bizottság tisztikarát kiegészítette.

A mozgalom élén oly férfiak állanak már most is, kiknek neve és egyénisége már magában véve is *elegendő garanciát* nyújt az iránt, hogy legalább is mindazt, a mit a szövetség ígér, erkölcsi kötelességként *okvetlenül be is fogja váltani*.

Alább szóról-szóra közöljük azt a programot, — melyet a szövetség alakuló közgyűlése elé terjesztendő alapszabályainak tervezetéből, mint a szövetség célját — veszünk át, a nélkül azonban, hogy az feltétlenül véglegesen megfogalmazottnak és lezártak volna tekintendő.

*

A szövetség célja: A művészetek különböző ágait ápoló magyar amatőröknek nagy táborban tömörítése az egymással ismeretleneknek, de főleg ezek munkásságának egymással megismertetése, kezdők tanítása, haladottabbak további fejlődésének előmozdítása s a már művészi fokon állók között kölcsönhatást létesítvén, a tökély még eddig el nem ért magasabb fokára emelése. Így

különösen a hazánkban is immár művészi irányban megindult amatőr fényképezésnek felkarolása, fejlesztése és népszerűsítés útjánvaló terjesztése, a vidéki és fővárosi amatőrök közötti összeköttetés létesítése, a vidék mindazon nagyobb városaiban és községeiben, a hol kellő számú amatőr van, a szövetség kebelébe tartozó helyi autonóm-egyesületek alapítása, ezeknek támogatása és irányítása, a hazai szakirodalom és fotó-ipar fejlesztése és ez utóbbinak felkarolása, továbbá a fényképezésnek a középiskolákban legalább facultativ tantárgyként való tanításának, a grafikai és amatőr iskolák felállításának állandó szorgalmazása. Műtermek, laboratóriumok, szakkönyvtárak, kellemes egyesületi helyiségek berendezése és egy fotografiai múzeum alapítása, valamint nyilvános felolvasások, művészeti tanulmányokkal és kirándulásokkal kapcsolatos vita-estélyek rendezése, a kezdő és haladottabb műkedvelők ingyenes szakoktatása, házi, országos és nemzetközi vándorkiállítások rendezése, a képek kölcsönös kicserélésére irányuló külföldi szokás meghonosítása, fényképező készülékek és cikkek megfelelő jó s jutányos bevásárlásának biztosítása.»

*

A magyar amatőrök országos szövetségébe való belépésüket az előkészítő értekezletek során szóval és írásban úgy a *fővárosi*, mint a *vidéki amatőrök* közül sokan bejelentették. A belépési nyilatkozathoz fűzött lelkes hangú buzdítások nem tévesztették el hatásukat. A szövetség eszméje iránti lelkesedés mind nagyobb hullámokat ver és az amatőröknek mind szélesebb körét hódítja meg. Szükséges volta, melyet már máskor és más helyen is méltattunk, a felvetett eszme gyors népszerűségének magyarázta. Azoknak, a kiket a felvetett eszme annyira fellelkesített, hogy — az alapítók felhívásának megfelelően, még a részletes program megjelenése előtt is — legott mellénk állottak, buzdítottak, lelkesítettek és mindenképpen támogattak bennünket, az elismerést, a jutalmat maga a szövetség megalakulása adja meg. A többi olvasónkhoz is van egy üzenetünk. Immár a felhívás lapunk mellékleteként nyomdafestéket és napvilágot is látott. Az a rövid néhány mondat, a mely a részletes programból a szövetség kitűzött céljaként e felhívásban is benne van és a melynél sokkal többet fog e szövetség megvalósíthatni: elég indító ok kell, hogy legyen minden magyar amatőrnek arra nézve, hogy e szövetségbe lépjen, annak tagjául magát vallani, célunkat, a nagyot, a közöst pedig előmozdítani már ezzel is segítsen. Reméljük, hogy nem csalódunk amatőr-bajtársainkban akkor, mikor ezuttal ismét hangoztatjuk, hogy komoly munkára való felhívás esetén *minden magyar amatőrnek* támogatására számíthatunk. Úgy legyen! . . .

Jó fogás.

A „Wiener Amateur-Photographen-Klub” kiállításából.

Emil Luisada.

Pásztorlányka.

Révész Z. és Komoróczy A.

Hogyan vegyünk részt kiállításokon.

Irta: Láng Andor.

Ha e kérdéssel közelebbről akarunk foglalkozni, első sorban is azt az alapelvet sohase felejtjük el, hogy művészeti kiállításoknál sohasem a quantum, hanem a kvalitás a döntő. Tehát, ha hivatottságot érzünk magunkban arra, hogy a külvilággal közöljük munkásságunkat, akkor mindig csak produkciónk legjavát adjuk át a köznek. Ezt sohasem lehet eléggé hangoztatni, annál is inkább, mert sokan megfélemeznek róla. Tapasztalatból tudjuk azt, hogy különösen olyanok, a kik már kiállításon részt vettek és ott tetszést és sikert is arattak, különösen gyakran esnek ebbe a hibába. Sőt gyakran olyan műveket állítanak ki, a miknek másodrangú voltát ők maguk is elismerik, egyszersmind azt is hiszik, hogy minthogy egyszer siker koronázta működésüket, tehát most már az a fő, hogy mennél többet állítsanak ki. Mindkét föltevésük természetesen helytelen. Az első minden önkritika hiányára vall. Hiszen mindannyiunknak tudnunk kell, hogy meddig ér a takarónk és ne akar-

junk továbbnyújtózkodni. Ha már egyszer elismernek bennünket, minek szorítanók le a hatást egy — esetleg nagyobb — de rosszabb kollekció kiállításával. A siker ne elbizakodottá tegyen bennünket, sőt még inkább visszavonultak legyünk, nehogy leessünk arról a magasságról, amit már egyszer sikerült elérnünk.

A másik nézet, hogy mennél többet állítsunk ki szintén téves, mert nagyon könnyen megtörténhetik, hogy a sok munka között, alkotásaink java elvész. Legfeljebb csak az abszolút műértő szeme veszi észre, hogy van mondanivalónk. Mert vegyük csak azt tekintetbe, hogy legyen bárminő művészeti kiállításról is szó, a mai korban, midőn oly lendületes művészeti életet élünk, sokan sok értékes dolgot állítanak ki. A kiállítás pedig, melynek célja elsősorban a nagy közönség érdeklődésének felköltése, ellaposodik, ha sok kevésbé értékes munka is szerepel benne. Érdekes és tanulságosan intő például szolgálhat a képzőművészeti téli tárlat, hol X—XV terem van megtömve sok-sok műtárggyal, melyek közül igazán fáradságos munka az értékeseket kihalászni.

E kiállításra küldött műveinket tehát előbb alaposan rostáljuk át és vegyük hálás köszönettel, ha esetleges elfogultságunk miatt azt a zsüri még jobban elbirálja. Elfogulatlanabb szemmel, mint arra mi — már az alkotó szereteténél fogva is — képesek lehetnénk, választja ki azokat a képeket, melyek a közönség érdeklődésére számíthatnak. Így munkásságunk felébeszti a nyilvánosság figyelmét, elismerést inkább nyerünk. Míg a nagy kollekcióval kiteszük magunkat annak, hogy még azt sem kapjuk meg, a mit megérdemelnénk és ennek meg is van az oka, mert fölösleges dolgokkal untattuk a közönséget.

A Beskidákból.

Josef Swoboda, Wien.

A »Gut Licht« jogának fentartásával

Támadás „Az Amatőr“ ellen.

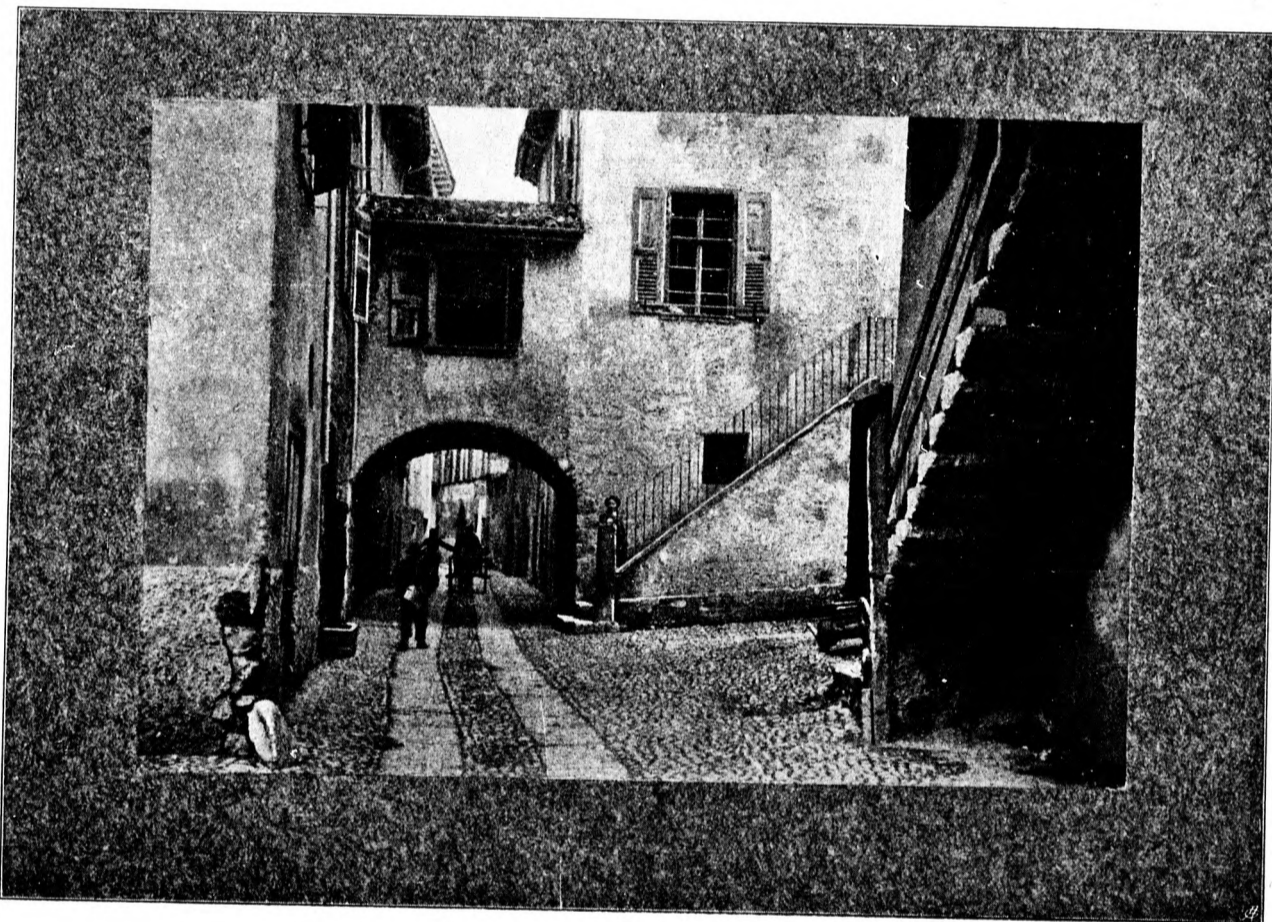
Nem is tudtuk, hogy lapunkat a budapesti «Photo-Club» megtámadta. De nem is gondoltuk, hogy ezt most fogja tenni, mikor már — «*semmi köze*» hozzá. Annál is inkább meglepett tehát bennünket az a körlevél, melyet lapunk szerkesztőjének ez az egyesület — úgy látszik tudomásul juttatás céljából — beküldött és a mely körlevélben, többek között (mint az alábbiakból kitűnik) az is foglaltatott, hogy «*Az Amatőr című folyóiratot, mivel nem felelt meg a kívánalmaknak, ezentúl nem subventionálja és így tagjai a mérsékelt előfizetési ár felétől elesnek . . .*»

Alább adjuk tehát — újra a nyilvánosság elé kerülve az ügy «Az Ujság»-ban megjelent cikket, utána pedig azt, melyet egyik előkelő olvasónk küldött be szerkesztőségünknek.

*

A germanizáló Photo-Klub.

Pontos statisztika nincs róla, de azt hiszem, nem túlzás, ha a magyarországi műkedvelő fotográfusok számát nyolcvan-kilencvenezerre becsüljük. Ennyi embernek már szüksége van valamilyen szaklapra, mely tájékoztassa őket a műkedvelő-fényképezés haladásáról, jeles fotográfiai közlésével serkentse őket mennél finomabb és művészebb munkára és útbaigazítsa az iránt, hol szerezhetik meg a legjobban és a legolcsóbban a fotografáláshoz szükséges sokféle anyagot.

Torbolei utca.

A «Wiener Amateur-Photographen-Klub» kiállításából.

Ernst Wertheim.

Nem óhajtottunk erről az újabb «*támogatást*» bizonyító, jóindulatú és az igazságnak *mindenben* megfelelő kijelentésről sem lapunkban, sem pedig azon kívül levélben egyáltalában csak tudomást is venni.

Hiszen bennünket, a kik ez egyesület részéről lapunknak, — az egyesülettel szemben fennállott szerződéses és hivatalos viszonyának idejében is — ehhez hasonló buzdításához ugyan csak hozzászokhattunk, a kiknek még emlékezetében él az a kiállítási afférrel kapcsolatos egyenes szerződészegés is, melynek *világos célzata* ez újabbakkal teljesen azonos, — ez ugyancsak nem lephetett meg.

Ilyen magyar lap sokáig egyáltalában nem volt. A ki szükségét érezte, kénytelen volt külföldi holmival élni, a mint hogy a fotografáló készülékeket és a különféle anyagokat még mindig nem állítják elő Magyarországon.

Néhány hónappal ezelőtt akadt egy buzgó amatőr, a ki elég vállalkozó kedvet érzett magában, hogy megpróbálja, nem lehetne-e a német szaklapot kiszorítani Magyarországból. Arra számított, hogy nyolcvan-kilencvenezer magyar ember közül mégis akad talán néhány, a ki arra vágyódik, hogy magyar nyelven tolmácsolják neki mindazt, a mit eddig külföldi folyóiratokból kellett kiböngésznie. A kiadó, a kinek vállalkozásában az ügy iránti buzgóság jóval nagyobb szerepet játszott, mint az üzleti spekuláció, arra az eshetőségre is gondolt, hogy az országban levő amatőr-egyesületek is tudatában lesznek kötelességüknek és elő fogják segíteni azt a törekvést, hogy a műkedvelő-fotografálás révén évenként külföldre vándorló tengernyi pénzből legalább va-

lami csekélység itthon maradjon. Ez a várakozás nem járt teljes csalódással. Néhány egyesület belátta, hogy szegény, hogy magyar amatőr-szaklap nincsen, kell tehát, hogy legyen és fönmaradjon.

A magyarországi műkedvelő fotográfus-egyesületek között a legtekintélyesebb — már a nemzetközi fényképkiállítások rendezése révén is — elhatározta, hogy az új lapot szubvecionálni fogja. Ez meg is történt. A lap meg is jelent és nagyjában meg is felelt a jogos várakozásnak. Kiállítás a mitaszerű volt, tartalmának olykor tapasztalható hiányait pedig a kezdet nehézségei eléggé kimentették. Bizonyos, hogy az amatőrökrészére jobb lap magyar nyelven még nem jelen meg és a mostani körülmények között egyelőre alig képzelhető.

A Budapesti Photo-Club azonban csakis a kezdéssel járó hiányokat látta meg és az érdemeket egyáltalán nem méltányolta. Talán személyi okok is közrejátszottak. Akárhogy esett, az lett a vége, hogy a klub megvonta a laptól az egyébként csekély szubveconiót. Ehhez joga volt. Az azonban már fölös buzgóságnak látszik, hogy ezt a dolgot külön körlevélben tudatták a tagokkal, ok nélkül és igazságtalanul megbélyegezván a lapot, mint a «kivánalmaknak meg nem felelőt». De még ez is hagyján. A kritika helytelen lehet, de szabadságát nem lehet korlátozni. Azonban szükséges volt-e az is, hogy a klub vezetősége a bojkottált lap helyett tüntetően három német szaklapot ajánl az amatőröknek? A Photo-Club még ez ajánlásra is túlmegy. Nem restelte azt a fáradságot sem, hogy tárgyalásokba fogjon a német laptulajdonosokkal és keresztülvigye, hogy ezek a gazdag urak a klub tagjainak jelentékeny árengedményekkel szállítsák lapjaikat. Mindez pedig azt a nemes célt szolgálja, hogy tönkre tegyen egy magyar lapot, melynek íőhibája az, hogy magyar. Az ajánlott német lapok közül az egyik hivatásos fotográfusok közlönye, tehát nem amatőröknek való. A másik egyáltalában nem jobb a «kivánalmaknak meg nem felelő» magyar lapnál, a harmadik pedig határozottan gyöngébb.

A Budapesti Photo-Club kötelessége az volna, hogy — ha már a meglevő szaklappal nincs megelégedve — a maga anyagi és erkölcsi tőkájével a lap javítására törekedjék, vagy pedig maga próbálkozzék megfelelő lap alapításával. Magyar lapot azonban oly lapok kedvéért bojkottálni, melyeknek egyedüli erényük a német voltak, magyar emberek részéről érthetetlen eljárás. Sőt több az érthetetlennél: perverzitás.

Aegrotus.

*

A foto-irodalom pártolása.

Zsenge magyar foto-irodalmunk pártolása minden magyar ember kötelessége. E kötelesség alól nem ment fel az a körülmény sem, hogy foto-irodalmunk nem áll a művelt külföld magaslatán s hogy úgy az amatőrnek, mint a szakfényképésznek, ha tudását tökéletesíteni akarja, okvetlenül kell a nyugoti szakirodalmat is tanulmányoznia. Az egyesnél még sokkal inkább kötelessége pártolni kezdő szakirodalmunkat az erkölcsi testületeknek, a melyek e tekintetben az irányító, vezérlő szerepet is viszik.

Sajnos azonban, hogy szakegyesületeink e tekintetben is nagy hanyagsággal, nemtörődömséggel vádolhatók. Még mindig kísért ezeknél az a helytelen, káros, ellenben divatos magyar vir-

Lilionszál. Révész Z. és Komoróczy A., Budapest.

tus, hogy külföldről szerzik be összes szükségleteiket s habár megengedjük azt a sajnos tény, hogy a külföldi fényképező-árak megfelelőbbek az itten készületeknél, határozottan kárhozzátunk kell azt a divó rendszert, hogy azokhoz egyenesen a külföldről, a magyar közvetítő kereskedelem kikerülésével jutnak.

Ezek a sokat hangoztatott, keserű igazságok jutnak eszünkbe, a midőn a budapesti *Foto-Club* most kibocsátott értesítését nézzük. Elítélendő, sőt egyenesen hazafiatlan az az eljárás, a mit ez a klub vezetősége cselekszik. Beszámolva idei működéséről, jelenti, hogy a — kétségtelenül kudarccal végződött — «nemzetközi» kiállításon kívül, *Mackenstein* francia fényképezési-készülék gyáros tartott felolvasást. Ajánlja ezenkívül tagjainak, hogy fizessenek elő a német «Photographische Mitteilungen», a német «Photographische Rundschau» és a német «Photographische Correspondenz» című szaklapokra.

E három német folyóiraton kívül, ez értesítés nem tud érdemes magyar folyóiratot avagy szakkönyvet ajánlani, ellenben a Photo-Club vezetősége elég vakmerő arra, hogy a művészi fényképezésnek egyetlen hazai illusztrált folyóirata felett kellő indokolás nélkül pálcát törjön.

A teljesség miatt felemlítjük még, hogy az értesítés karácsonyi ajándékképpen felajánlja a

klubtagoknak, három ismeretlen uriember bizonyára jeles évkönyvét. Hisszük, hogy az az évkönyv magyar munka és eredeti mű, a mely esetben örömmel üdvözljük azt.

Szükségesnek tartottuk a Photo-Club jelzett értesítését, habár kissé kemény szavakkal, a hazafias, magyar szakkörök ítélőszéke elé bocsátani és azon reményünknek adunk kifejezést, hogy maga a Club elnöke: *Esterházy Mihály* gróf, e kiváló és hazafias főúr bizonyára legerélyesebben fog tiltakozni Clubjának germanizáló törekvése ellen, mert különben azt kellene feltételeznünk, hogy a budapesti Photo-Club a nagy német Schulvereinek fiókja, avagy legalább is e magyarfaló egyesület támogatásában részesül.

L. A. és R. A.

*

Örülünk és végső eredményében hálával tartozunk a nemes Photo-Clubnak ezért az oldal-támadásért, melylyel alkalmat adott a sajtónak, hogy oly szépen nyilatkozzék lapunkról, védelmébe véve azt. De hogy egyúttal hozzájárult — ha erre még egyáltalán szükség volna, — a lapunk és olvasóink közötti szép és jó viszony megerősítéséhez is.

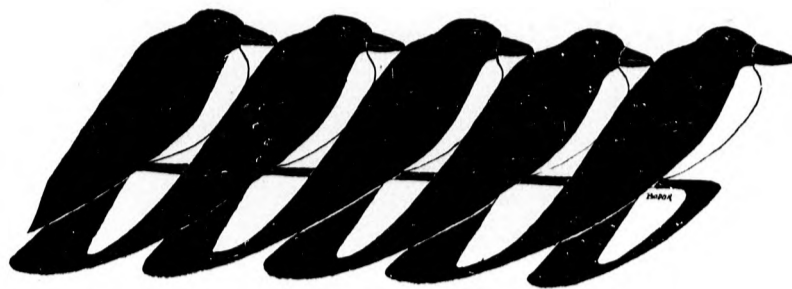
A mikor tehát még csak egy kis tévedést óhajtunk helyesbíteni, megemlítjük, hogy *nem a Photo-Club* vonta meg lapunktól subventióját, hanem igenis lapunk *szerkesztője* mondott le úgy erről, mint «Az Amatőrnek» a «Photo-Club hivatalos közlönye» címéről is. Ezenkívül a körlevélnek minden egyéb állítása igaz . . .

Olvasóinkhoz fordulunk ismét és nyíltan felvetjük a kérdést: «*Igaz-e az, hogy «Az Amatőr» nem felel meg azoknak a kívánalmaknak, melyeket a mai nehéz és kezdetleges hazai viszonyok mellett ily kezdő művészeti szakfolyóirattól a magyar amatőrök olvasóközönsége megkövetelhet? — Igen, vagy nem? ! . . .*»

És meghajlunk ítéletük előtt! . . .

Juhok a domboldalon. Steiner Rezső, Budapest.

Filmekről.

— *Szeghalmi Gyula* megjelent kötetéből. —

III.

Ha fölvételt akarunk eszközölni, a kazetta zárólapját fölnyitjuk, a 13-as számmal jelzett védőborítékot kihúzzuk, leszakítjuk s ezzel az első filmlap exponálható is. Hogy a többi filmet is használhassuk, nem kell egyebet tennünk, mint az 1—12 számozott fekete papircsíkokat egymásután kihúzni és leszakítani. Az egyes filmlapok a papircsíkok kihúzása által kerülnek előtérbe, míg a már megvilágítottak ugyanezen alkalmal a kazetta túlsó felére csúsznak át.

Maguk a filmek színérzékenyek. Szemcsézetük a lehető legfinomabb. Nem csavarodnak, zsugorodnak, kezelésük tehát épp oly egyszerű, mint az üveglemezeké. Tanulmányutakra, kirándulásokra 8—10 csomagot — tehát 100—120 fölvételre való filmet — egészen könnyen elhelyezhetünk kabátzsebünkbe is. Egy-egy csomag vastagsága 1½ cm., súlya 100 gr.

Egy speciális Film-Pack-kazetta 9×12 vagy 10×12½ nagyságban 9 korona, a megfelelő nagyságú film-csomagok darabja pedig 4 korona 60 fillér.

A Kodak-czég által forgalomba hozott *Kodoid*-lemezek hasonlóképpen elsőrendűek. Piacainkon való megjelenése úgy a szak-, mint az amatőr-fényképészek körében valóságos forradalmat keltett. Hogy is ne? Hiszen a mellett, hogy bírja az üveglemezek minden kiváló tulajdonságát, még könnyű és töréketlen is. Külön kazetta nélkül bármely lemezes kamarába könnyen el lehet helyezni s kidolgozása is a lehető legegyszerűbb, legkényelmesebb.

A Kodoid-lemez három részből áll: 1. a tulajdonképeni filmlapból; 2. a filmlap helyes fekvését, tökéletes símaságát biztosító kartonlemez-ből; 3. a film- és kartonlapot összetartó acélsínecskékből. Az exponálást követő kidolgozás alkalmával az acélsínecskéket és a kartonlapot el kell távolítani.

Noha az e fajta filmek szerfölött vékonyak, zsugorodásától és göngyölődésétől nem kell tartani. A kifejlődött negativek ugyanis úgy a mosás,

Tél.

A Gut Licht-jogának fentartásával.

J. Brandis, Ischl.

valamint a száradás alatt megtartják eredeti simaságukat, a kényelmetlen glicerinfürdő használata tehát egészen fölösleges.

Mosás után a filmlapokat vagy erre a célra konstruált szárítókra rakjuk, illetve függesztjük, vagy pedig a sötétkamarában összerótt lécsállványra szegezzük. A lécecskék szárai merőlegesen vannak a falba erősítve, a keresztlécecske pedig a fallal egyenközű. A filmlapok fölerősítésére gombostűt is használhatunk, de sokkal célszerűbb ennél a Kodak-Limited által forgalomba hozott, üveggombocskával ellátott Kodaktű, melyből 12 darab 65 fillérbe kerül. A Kodoid-lemezek doboza 9×12-es nagyságban 3 kor., 13×18-as nagyságban 5 korona.

A Sandell-Cristoid-filmek kettős, meglehetősen vastag emulzióból állanak s ez oknál fogva nélkülözik a papir- vagy celluloid-alapot, melyek tudvalevőleg a réteget többé-kevésbé befolyásolják. Érdekes tulajdonságuk, hogy a kész negatív körülbelül 25%-al nagyobb, mint az eredeti film. Érzékenységek kettős emulziórétegüknek megfelelőleg különböző, mint a hogy különböző a lapfelületek minősége is. Homályos lapja, az úgynevezett *express*-emulzió, érzékenysége 30° W.; fényes lapja, vagyis az úgynevezett lassú emulzió érzékenysége pedig 18° W. Tehát az

emulziórétegek különböző érzékenységének megfelelőleg a filmlapok homályos oldalát pillanat-, a fényes oldalát időfölvételekre használjuk.

Az exponált filmlapok kidolgozása következőleg megy végbe:

Az egyes kazettákból kivett, illetőleg a hengerről legöngyölt filmeket kifejlesztés előtt 20 gr. 40%-os formaldehyd.

1000 cm³ vízből álló előfürdőbe helyezük, melyben a fürdő hőfoka szerint 1—3 percig, vagyis addig áztatjuk, míg a lap, illetőleg az egész tekercs meg nem lágyult. Alapos mosás után a következő összetételű előidézőt használjuk:

1000 cm ³	---	---	---	párolt víz,
50 grm	---	---	---	pyro-catechin,
4 "	---	---	---	brómkáli,
200 "	---	---	---	kénsavas nátron,
25 "	---	---	---	aetznátron.

Megjegyzem, hogy az előidéző fürdőnek erősen hígítottnak kell lennie. Rendes körülmények között 1 rész tömény előidézőhöz 9 rész vizet veszünk. Miután az előidéző a film mindkét lapjára egyenlő erővel hat, az előidézés + 15° C. mellett rendszerint 10 percig szokott tartani. Az ismert összetételű alkénsavas nátronban való rögzítést körülbelül egy óra hosszáig tartó mosás,

Hazatérés.

A „Gut Licht” jogának fentartásával.

Eduard Nemeček Wien.

ezt pedig 1 rész glicerin és 100 rész párolt vízből álló fürdő követi.

A glicerinfürdőből kivett filmlapokat steatitporral vagy talkkal tisztított üvegre helyezük, ügyelvén arra, hogy a film- és üveglap között a legkisebb léghólyagocskák se legyenek és hogy a felduzzadt réteg lassan és egyenletesen száradjon. A száradás rendes körülmények között 6–8 óra hosszúig tart.

Ha nem akarjuk azt, hogy a kész negatív a filmlap eredeti méreteinél 25%-al nagyobb legyen, akkor a fönti összeállítású glicerinfürdő helyett 100 rész víz- és 80 cm³ tiszta borszeszből álló fürdőt kell vennünk.

Nagyon jó filmek még a berlini «Actien-Gesellschaft für Anilin-Fabrikation» *Agfa* gyártmányai is. Ezek közül az *E* jegyű az ismert fényképészeti formátumokba elvagdálva jó a kereskedésbe. Érzékenysége 28° W. Kazettába való helyezésekor minden filmlap alá egy vékony üveg- vagy kartonlemez kell tenni.

Az *F* jegyű film ibolyasárga, zöld és kék színek iránt van érzékenyítve. A *G* jegyű egy, a zselatinhártya és a fényérző emulzió közé helyezett preparátum által fényudvarmentessé van téve. A *H* jegyű filmlapon az *E*, *F* és *G* jegyű

filmek tulajdonságai vannak egyesítve. A tekercsfilmek jól elzárt, de azért kényelmesen nyitható bádogdobozokba vannak csomagolva. Szemcsészetük a lehető legfinomabb. Érzékenységük 24 W. A hátuk mögötti fekete papír vízhatlan réteggel van ellátva, mely megakadályozza, hogy a papír anyaga az emulzióra káros hatást gyakoroljon.

A Lumière-féle *Vidil*-filmek a filmek általános tulajdonságán kívül azzal a kiváló előnnyel dicsekszenek, hogy tetszés szerint beállíthatók. A tekercs ugyanis nem egy darabból áll, hanem a homályos üveget helyettesítő áttetsző fehér papírra az egyes részek akként vannak fölerősítve, hogy a tekercs tejes fölhasználása előtt is külön-külön kivehetők és kifejleszthetők legyenek. Az egyes filmlapok a fény behatása ellen fekete alátétpapírok által vannak biztosítva. Megjegyzem, hogy a *Vidil*-filmek használatához külön erre a célra konstruált kamara szükséges, esetleg a meglévő készülékek a cég lyoni gyárában csekély költséggel alakíthatók át.

Látogatás a Lechner gyárban.

— Saját tudósítónktól. —

II.

Wien, 1905. december 1.

A fényképezési kamaragyártás korántsem oly egyszerű, mint azt olvasóink talán hiszik. Sok csínja-binja van és sok munkás kezén megy az keresztül, míg mint kész darab az amatőr kezébe jut. Mindenekfelett pedig igen gondos és pontos munkát igényel, hogy az a mai modern fényképezési kamarához fűzött követelményeknek teljesen megfeleljen. A legtöbb — különösen kézi kamarán — kívülről nem is látjuk e sok munkának nyomát, mert mechanizmusa a gép belsejében jóformán el van rejtve.

A *Lechner*-féle gyárban látottak arról győztek meg, hogy ez a gyár a modern technika követelte összes követelményeknek megfelelő, kiváló minőségű és szerkezetű gépeket gyárt és hoz forgalomba.

Különösen megragadták figyelmemet a *Lechner* cégnek kézzel zárt gépei («*Zweiverschluss-Camera*»), melyek — miként azt elnevezésük is elárulja — két zárral, és pedig egy redőnyzárral és egy légnyomással működésbe hozható pneumatikus zárral ellátva. Különös előnye a gépnek még az is, hogy kettős az alapkihuzata (futódeszka) és hogy a redőnyzára kívülről szabályozható.

Univerzális kamarája a Cartridge-kodakokhoz hasonló kettős kihuzatú, lemezre és filmre egyaránt használható, fényezett mahagoni fából készült, oly szép és szolid kidolgozású gép, a melynek csak az angol ipar tökéletes volta produkált eddig. E kamara, mint kézigép és mint állványos kamara minden amatőr igényeit legteljesebben kielégíthetvén, gyors népszerűségre tarthat igényt.

Tükörreflex-kamarái (Spiegelreflex-Camera) 9×12 cm. és az ugyanilyen sztereoszkopkamaráinak (13×18 cm.) kiváló előnye, hogy a képet nemcsak a keresőben kicsinyítve, hanem teljes nagyságban a gépnek felső lapján alkalmazott homályos üvegre vetíti és így kizártnak tekinthető az, hogy az ily géppel eszközölt felvételeknél *hirtelen* zavaró alakok kerüljenek bele a képbe, mert a gép objektívje egyúttal keresője is, mely közvetlenül a felvétel előtt vetíti a képet a gép tetején levő homályos üvegre.

Felette megleptek azok a kitűnő szerkezetű kisebb és nagyobb méretű sztereoszkopkamarák, melyeknek egész konstrukciója minden eredetisége dacára is a Mackenstein-féle sztereoszkopokra emlékeztet, ámde néhány oly célszerű szerkezeti újdonsággal és az utóbbival szemben oly jelentékenyen kisebb súlylyal lép fel, hogy — a sztereoszkopképek barátainak pedig egyúttal er szényét is megnyitván — menten magára tereli minden amatőrnek figyelmét. E gépet a gyár a legkülönfélébb méreteken gyártja és *megrendelhető* bármely tetszés szerinti méretben is.

Tél.

Josef Benesch, Wien.

A «Wiener Amateur Photographen-Klub» kiállítása.

A sok szép állványos és kézi gép között mégis leginkább tetszett nekem a *Lechner-féle «Új zsebkamara»*, mely a modern amatőrnek ideáljaként tekinthető. Háromféle méretben készül és pedig 6×9 , 9×12 , 13×18 cm. nagyságú lemezekre, vagy filmekre, és ezenkívül még sztereoszkopként is készíti a gyár. E gépek bármily pillanatsfelvételek *szabadkézből* eszközölhetők, de állványra is alkalmazhatók, mi által arcképezésre, entériór-felvételekre, sőt reprodukciókra is alkalmazható. Lechner új zsebkamaráján a következő lényeges tulajdonságai kötötték le érdeklődésemet: 1. *Eltolható és szabályozható* kitűnő pillanatzára; 2. kitűnő keresője; 3. csekély súlya; 4. finom mekanizmusa lemezre, filmre egyaránt való alkalmazhatósága (kereső és homályos üveg); 5. könnyű kifeszítése (nyitása), a mit kitűnő ollószerkezetének köszön; 6. a hozzáadaptálható toldat, mely főleg hosszabb gyújtótávolságot igénylő felvételeknél (pl. arcképezésnél, nagy fej) tesz jó szolgálatokat. E géphez tetszés szerint vagy *három* kitűnő *kettős* kazetta, vagy *egy váltókazetta*, vagy *egy tekercsfilmkazetta* jár. De adoptáltatható hozzá 9×12 és 13×18 cm. méretekben *premo filmcsomag-kazetta* is.

Erről, valamint a gyár készítette többi kitűnő gépekről részletes árjegyzéket adott ki a Lechner-cég, melyet kívánatra bárkinek megküld. De az új zsebkamarájáról oly pazar kiállítású, oly művészies ízlésű kis ismertető albumot adott ki ez az ambiciózus cég, hogy az minden amatőr könyvtárának díszére válik. Művészibbnél művészibb képek gyönyörű reprodukciói díszítik e kis kötetet és az új zsebkamara ismertetésén kívül oly általános felvilágosítást ad a gépek használatára, beállítására, az expozícióra, a sötétkamarára, az előhívásra, rögzítésre és a pozitív eljárásra nézve, hogy még a már mindezekben jártas amatőrnek is hasznos lehet e kis kötet elolvasása. Joggal bocsátja tehát szerkesztője, Ferdinand *Probst* azzal a biztatással útnak, hogy kiseded, de jó tanácsadója lesz az amatőrség útján Daguerre lelkes követőinek.

K. A. dr.

Azokat, kik képeiket közlés vagy bírálat végett lapunk szerkesztőségéhez beküldik, arra kérjük, hogy a legkifogástalanabb kivitelű, nem pedig elrontott, aranyfürdőben vagy előhívóban agyonnyomorgatott másolatokat juttassanak hozzánk, mert csakis kitűnő másolatokról készíthető jó klisé, már pedig a szép reprodukció valamennyink közös érdeke. Azonkívül még arra kérjük, hogy a kép hátára nevüket, pontos lakcímüket, valamint a kép címét tentával feljegyezni sziveskedjenek.

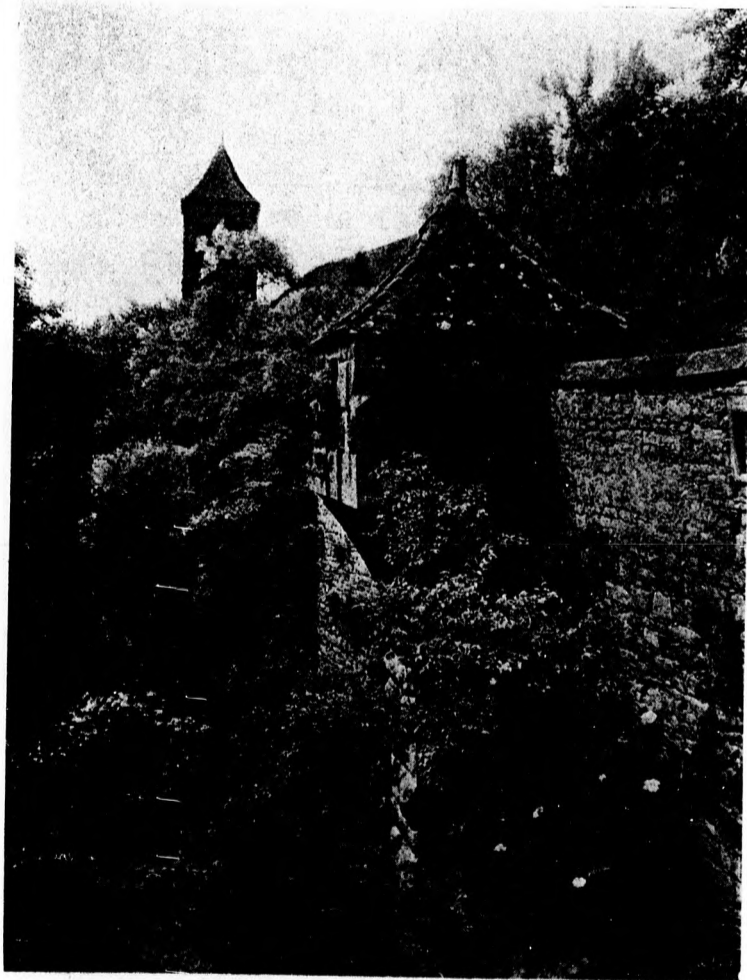
Mit tegyünk az amatőr karácsonyi asztalára?

Thomas Romanesco után Fejér Imre.

A hideg téli napok legkedvesebbje, mely mindnyájunk szívét meleg érzelmekkel tölti el, mely a létért való küzdelem egyik nagy pihenőnapja: a karácsony. E napon juthat leginkább eszünkbe, hogy emberek vagyunk és hogy nemcsak magunk és a társadalom iránt, hanem hozzátartozóink iránt is vannak kötelezettségeink. Ezért ne csak magunknak tegyük kellemessé e szép ünnepet, hanem gondoskodjunk tőlünk telhetőleg másokról is. Mennyi csel, ravaszság kell azonban ahhoz, hogy megtudjuk, vajjon kit, mivel örvendeztethetünk meg.

Manapság alig találunk olyan családot, melynek ne lenne egy-egy tagja, ki lelkes követője Daguerrenak. Nagyobb örömet aztán nem szerezhethetünk az amatőrnek, mint hogyha karácsony napján valami hasznos fényképészeti eszközzel, műszerrel stb.-vel lepjük meg.

A leglényegesebb eszköz mindenek előtt a kamera. Amatőr-céloknak legjobban természetesen a kézigépek felelnek meg. Hogy lemezes vagy filmes gép legyen-e, az már több körülménytől függ. Legjobb az olyan gépek, melyekhez

Vár-árok.

Otto Friedrich, Wien.

A „Gut Licht” jogának fentartásával.

Csend.

Christoph Gyula, Máramarossziget.

mindkettőt lehet használni. Manapság azok az ideális gépek, melyekhez lemezt, filmet, film-lapot és vidilfilmet is lehet használni. Ilyenek különösen a *Kodak*-ok, a *Zeiss*-féle «*Universal Palmos*», a *Rietzschel*-féle «*Klack*» kamerák, a *Lechner*-Univerzális klapp-kamerák, a *Suter* gyár kitűnő kézikamarái, a *Steinheil*-féle kitűnő orthostigmatjaival felszerelt kézi kamerák stb.

Nagyon becsesek azon filmek és lemezek, melyek a fényudvart meggátolják. Ilyenek az «*Agfa*»-izolár, a *Hauff*-féle *Flavin*, a *Lumière*-féle «*Σ*», a *Westendorp* és *Wehner*-féle «*Color*-lemezek» és a *Rigler*-féle «*Adria*»-lemezek, stb. Mit ér azonban a legtokéletesebb anyag, ha nem jó az objektív. Az optika óriási előrehaladottsága következtében ma már aránylag igen olcsó áron lehet jobbnál-jobb *anasztigmatokat* beszerezni. Ilyenek a *Zeiss*-anasztigmatok, a *Rietzschel*-féle *Linear*-anasztigmat és mindenkinek nagyon jó szolgálatokat tehet a kitűnő *Steinheil*-féle orthostigmat, nemkülönben a kiváló *hazai gyártmányu* *Mayering*-féle «*Ophthalochromat*». Szép ajándék az ambiciózus amatőrnek egy jó *teleobjektív* is.

A kézi kameráknak az az előnye, hogy állvány nélkül használhatók, gyakran hátránnyá válik az által, hogy a kézből felvett pillanatképek a zár tökéletlensége folytán elmosódva kerülnek elő, sőt az alexponálásról nem is szólva, az is gyakran megesik, hogy a kép főalakja nem a közepén, hanem valamelyik szélén, csak részben jelenik meg. Az is bizonyos, hogy az állványhordozás sem valami kellemes dolog. Ezen a bajon segítenek az u. n. «*zsebállványok*», melyek csekély súlyuk és térfogatuk által igen könnyen hordozhatók. Ilyeneket ma már úgyszólván minden jó kamera-gyár készít. Így igen jók a *Lechner*-gyár és a hazai kezdő és leendő fotogyárosainak, — *Gerlich* és *Svuger*-nek állványai.

A nyáron eszközölt felvételeknek, szép dia-positivoknak vetítése különben is téli mulatság.

De nincs is kellemesebben tanulságosabb, szórakoztatóbb valami, téli esténként, mint családi és baráti körben a nyári és őszi felvételnek nagy méretekben vetítés útján való bemutatása. Természetesen jó vetítőkészülékre van e végből szüksége az amatőrnek. Igen jó vetítőkészülékeket gyártanak: a *Müller & Wetzig*, *Lechner*, *Hüttig* cégek kitűnő világító eszköz a vetítésre a *Siegel & Butziger*-féle «*Mita-Reform*»-fény.

Bajtársaink között igen sokan vannak, kik elméleti úton igyekeznek magukat kiképezni és nem is helytelenül. A fényképezetet háromféleképpen lehet felfogni és művelni: u. m. művészetet, tudományt és szórakoztató mulatságot. Ma már olyan könyvtárra menő szakirodalom van folyóiratokból és könyvekből, mely a fényképezésnek mindezt a három ágát felöleli. Azt pedig minden felvilágosult amatőr tudja, hogy a céltudatos elméleti kiképzésmily fontos. A karácsonyi könyvpiacra ezúttal is igen szép, érdekes, tanulságos és művészi fényképezési szakkönyvek és dísművek jelentek meg. Ilyenek különösen a *Szeghalmi* Gyula könyve, továbbá, *Kiss* Zoltán kézikönyvei, *Szántó* J. Béla kis foto-almanachja, továbbá, *Wilh. Knapp* Halle a/S., az *R. Lechner* (*Wilh. Müller*) Wien; a *Gustav Schmidt* Berlin W. 10. és sok más jeles külföldi könyvkiadó cégnek kiadásában megjelent szakmunkák.

A színes fényképezés különös tekintettel a másolási processusra.

Dr. König felolvasásából.

A felvételnél mindenképp azt említsük meg, hogy a) a kék színszűrő alkalmazásakor felvett negatívek a sárga színeképek, b) zöld színszűrőknél a vörös és c) a narancsvörös színszűrővel felvettek pedig a kék színeképek fogják adni. Minthogy azonban ezen 3 szín: a sárga, a vörös és a kék egymást, mint színes sugarak (nem pedig mint pigment anyagok) fehérre egészítik ki, azért e három színek egyesítése természetesen visszaadja az eredeti egyetlen képet. A háromszínyomás az utóbbi időben csaknem kizárólag a pinatypiaval történik; ez új módszer azon elven alapszik, hogy a chromozott zselatin a fény behatása alatt többé-kevésbé elveszti oldhatóságát. Ha ugyanis egy zselatinnal bevont lemezt bichromatoldatba mártunk és szárítás után negatív alatt megvilágítunk, akkor a mosás után csak nehezen látható képet kapunk, mely keményített és nem keményített gelatinból áll. Most forduljunk a festőanyagokhoz. A pinatypia festőanyag kiváló tulajdonsága abban rejlik, hogy a zselatin egyes helyeit oly mértékben festi meg, mint ahogy az megkeményedett. Ha a zselatinrétegre negatív helyett, diapositívot másolunk, akkor abból a pinatypia-festőoldattal való kezelés után egy tiszta pozitív kép fog keletkezni. A pinatypia-festőanyag annyira szoros a zselatinréteggel, hogy az átvitel rendkívül könnyű. Egy szóval a három tulajdonképeni nega-

tivre már nincs is szükség, hanem mindháromról kell egy-egy diapozitivet készíteni egyforma fedettséggel. Célszerű a diapozitíveket a következő előhívóval fejleszteni:

I. 11 g. breznkatechin

25 « natriumsulfit

500 kcm. víz

II. 60 g. hamuzsír

500 « víz

Használatkor I.-ből és II.-ből egyenlő mennyiséget veszünk. Ezután a színlemez sensibilizálásához foghatunk; feloldunk 2 g. chrómsót 110 kcm. vízben. Azok a színlemezek, melyeket az egyes cégek hoznak forgalomba, egy különös zselatinréteggel vannak preparálva és nem fényérzékenyek. Ezen lemezeket a réteggel felfelé fordítva teszszük a chrómoldatba, mely legfeljebb 20° C. meleg lehet és 3—4 percig hagyjuk itten. A sensibilizálás után száraz, pormentes helyen megszáritjuk; az így preparált színlemezek 2—3 hétig is elállnak. A megszáritott színlemez most már az előbb említett diapozitiv alatt exponálhatjuk. Az exponálás természetesen Fotométer segítségével történik, melynek papírját az előbbi bichromátoldattal kell sensibilizálni. A másolás körülbelül addig tart, mint a celloidinpapiroknál. Másolás után a kép világosan látható lesz átnézetben; a lemezt most alaposan kimossuk. A fény iránt tehát már érzéketlen lemezt ekkor a színezőoldatba teszszük. Megjegyzendő, hogy a színezőoldatok rendkívül tartósak. 1. A *kék* képhez feloldunk 100 kcm. vízben 5 gr. pinatypia-kéket. Ebbe azon nyomatlemezeztől másolt színlemez kerül, mely a vörös színszűrővel készült. Ezen első színezés után, mely mintegy 15 percig tart, a lemezt mindaddig mossuk, míg a folyadék a mosóvizet nem festi többé. Ezután egy akkora átviteli papírt, mint a lemez, hideg vízbe mártunk és addig hagyjuk benne, míg teljesen ki nem simítódott. Ha az megtörtént, akkor a már megszínezett pinatypia-lemezzel együtt teszszük a vízbe oly módon egymásra szorítva, hogy mindkettőnek a rétege érintkezzék egymással. Innen kivéve a hátramaradt vizet kiszorítjuk és a kettőt egy gummihengerrel szorosán összecsapjuk. Ezután egy nedves szivacsoszal letakarjuk, ráteszünk valami nehéz tárgyat és így hagyjuk mintegy 10—15 percig. Ha a kép már elég erőteljes, amit a sarkakon időnként ellenőrizni könnyen lehet, akkor lehúzzhatjuk a lemeztől. A lemez a rajtlevő festékanyagot átengedi a papírnak. A levont papírt pedig felakasztva megszáritjuk. Ugyan így elkészítünk egy másik képet. Ajánlatos állandóan 15—20° C. meleget használni, hogy egyforma képeket kapjunk. Menél tovább használjuk a pinatypia-lemezt, annál sötétebb lesz az, de ezen sötétség nincs semmi befolyással a kép minőségére. A színezést egy lemezzel számtalanszor meg lehet ismételni, mert tartósságuk határtalan. 2. A *vörös* színek elkészítése a következőképpen történik: Egy kevés pinatypia-vöröset péppé oldunk és ahhoz 3—4 kcm. konc. ammoniákat adunk; 5 perc múlva hígítsuk föl az egészet 100 kcm. vízben. A zöld színszűrővel készített nyomatlemeztől másolt színlemez ez oldatban ép úgy színezzük, mint az előbbi kék képet. 3. A *sárga* színezőoldat áll 100 kcm. forró vízben feloldott 5 g. pinatypia-sárgából; sokáig eláll, de könnyen válik nyulóssá. Ebben a színezés mintegy 30 percig tart és az átvitel is elhúzódik oly soká. Ha mind a három kép-átvitelt elvégeztük, akkor 2—3 percig 2%-os fixálóban keményítjük, végül 5 pernyi mosás után megszáritjuk. Az egyes színezéseket még a következő sorrendben is el lehet végezni: kék-sárga-vörös vagy vörös-kék-sárga. Valószínű, hogy ezen új és igen szakszerű eljárás csakhamar igen sok követőre fog találni.

Gyermekek a kútnál. Gencsy Gyula száz. Nagy-Kikinda.

Fényképezési eljárások.

Duplikátnegativek előállítása. W. Welford egy új eljárást ajánl duplikátnegativek készítésére, melynél a régi celluloidfilmek elhasználtatnak. A filmet mindenekelőtt áztatjuk meg 5%-os kaliummetabisulfit oldatban, majd kiöblítjük és megszáritjuk. Ezután a negatív alatt addig másoljuk, míg egy gyenge kép fel nem tűnik, mire a másolatot hidrocchinonban kifejlesztjük. Legjobb a film másolókeretbe való tevését és ellenőrzését a sötétkamarában véghezvinni. Az így készült negatív természetesen nem lehet oly részletdús, mint az eredeti, mindazonáltal igen jó másolatokat készíthetünk róla.

Egy új erősítő.

2 gr. kaliumbichromat

1 ccm. sósav

100 « víz.

Ez oldatban történik a halványítás, minekutána a lemez alaposan kiöblítettetik.

Emaille-képek előállítása pigment eljárással. Az emailleképeknél az alapot soha sem képezi sík felület, minek oka abban rejlik, hogy az átvitel soha sem történik sík felületre, hanem rendesen tányérra, vázára stb.-re, miáltal igen sok nehézség támad. Ezen célból egy eredeti, speciális gelatinrétegre van szükségünk, F. Haberditzel a következő előírást adja: 4 gr. iridiumoxydot felhígítunk 40 ccm. vízzel és addig dörzsöljük egy üveglemezre, míg a víz teljesen el nem párologott. Ezután hozzáadunk egy keveset az alanti gelatinoldatból és az egészet alaposan összekeverjük:

7 gr. kemény gelatin,

6 « cukor feloldandó

100 ccm. vízben.

Az iridium-gelatinkeveréket a visszamaradt gelatinoldathoz öntjük, az egészet felmelegítjük és leszűrjük. Ezen oldattal vonjuk a megtisztított üveglemezt.

Színkeverés gumminyomatok részére. H. C. Kosel, a Photo-Sport legutóbbi számában a gumminyomatok színkeveréséhez a következő előírásokat adja:

Barna (meleg):

- 5 rész csontfekete
- 3 « Van Dyk barna
- 2 « elefántcsont-fekete
- 1 « indiai vörös.

Barna (purpur):

- 5 rész elefántcsont-fekete
- 4 « Van Dyk barna
- 1 « indiai vörös.

Kék:

- 5 rész lámpafekete
- 5 « indigo
- 1 « párisi kék,

Zöld (sötét):

- 5 rész lámpafekete
- 5 « indigo
- 1 « párisi kék
- 1 « kadium,

Vörös (meleg):

- 5 rész csontfekete
- 3 « vöröspor
- 1 « indiai vörös.

Heyde Aktino-photométere. Heyde Gusztáv Drezdában egy új fotométert szerkesztett, mely azon alapszik, hogy a felveendő tárgyat egy oly szemüveg-alakú műszeren keresztül nézzük, mely üveglemez helyett különféle intenzitású kobaltlemezkeket foglal magában. A fotométer használata a következő módon történik: A műszer két, egymással összeköttetésben álló magnaliumszelencéből áll; a külső szelence tartalmazza a szemüveget, a belső pedig a kobaltskálát egy kis exponálási tabellával. Ha meg akarjuk határozni a felvétel tartamát, akkor igazítsuk a skála mutatóját a 0 pontra. Most a szemüvegen keresztül vizsgáljuk a tárgy főrészeit és addig csavarjuk a külső gyűrűt a kobaltüvegekkel, míg az árnyékrészletek alig láthatókká lesznek. Ha a helyes állást megtaláltuk, akkor az ú. n.

A puszta ősszel.

Mentényi Sándor, Budapest.

indexalapon leolvashatjuk és ennek alapján meghatározhatjuk az exponálási időt. E praktikus műszer amatőrköreinkben minden valószínűség szerint igen hamar fog elterjedni.

Megint egy új erősítő. Fred. Edwards a következő metódust ajánlja: halványítsuk az alaposan fixált és kimosott negatívot

- 300 ccm. vízben, melyben
- 15 gr. higanychlorid és
- 15 « brómkálit

oldottunk, majd az alanti oldatban feketítjük:

- 6 gr. szénsavas nátron
- 6 « natriumsulfát és

120 ccm. vízből.

Használat előtt négyszeres vízzel hígítjuk fel.

Savanyított amidol előhívó brómezüstpapirokhoz. G. Balagny a következő előhívóval állítólag gyönyörű bársonyfekete és hófehér részleteket ért el:

- 150 ccm. vízben feloldunk
- 1 « amidolt,
- 2 « natriumsulfitot,
- 5 « 10%-os brómkálit és

100 g. natrium-bisulfitot. Használat előtt az oldatot jól fel kell rázni. Csak oly csészét szabad a fejlesztéshez használni, melyben soha alkalis előhívó nem volt. A másolatot emulzióval lefelé egy üres tálba tesszük és ráöntjük az előhívót; toltoktól nem kell tartani, a közben keletkezett lég-hólyagokat pedig újjunkkal könnyen eltávolíthatjuk. Meglehetősen lassan dolgozik; a kép egyes részleteit fokozatosan fejleszti ki, legelőször az árnyékrészletek lesznek láthatóvá, majd a féltónusok, végül pedig a leglágyabb részek. Mivel szárítás után a kép valamivel sötétebb lesz, nem szabad túlmásolni. A fixálásra savanyított fürdőt használjunk, ez után pedig hatszor váltott vízben öblítsük ki.

Ragasztószer másolatokhoz.

a) Tartós enyv.

4 gr. enyvot feloldunk 15 ccm. forró vízben, ehhez még 65 ccm. forró vizet, majd folytonos keverés közben 30 gr. keményítőt, végül 10 csepp karbolsavat adunk

b) Gummi-keményítő ragasztó.

- 100 ccm. víz
- 8 gr. gummi-arabikum
- 6 « keményítő
- 1 « cukor.

Először a gummit oldjuk fel, hozzáadjuk a keményítőt, majd a cukrot és az egészet felforraltva egy üvegrúddal addig keverjük, míg szép, átlátszó masszát nem kapunk.

c) Gummi-oldat.

- 100 ccm. víz
- 28 gr. gummiarab.
- 9 ccm. glicerin
- 20 gr. methylalkohol.

A gummit hidegen feloldjuk az adott vízmennyiség felében, azután folytonos keverés közben hozzáadjuk a glicerint, az alkoholt, majd a víz másik felét.

A brómkáli okozza a dichrotikus fátyolokat. Ha exponálatlan lemezeket 20 percig áztatunk az előhívóoldatban, mely áll 2 gr. hidrocinnon, 10 gr. sulfit és 100 ccm. vízből, továbbá ugyanannyi 10%-os sóda oldatból, akkor úgy a dichrotikus, mint a kémiai fátyolt elkerüljük.

Hazai krónika.

Iskolai amatőr-kiállítás.

A Budapesti Kereskedelmi Akadémia felső kereskedelmi iskolájának ifjúsága fénykép-kiállítással egybekötött pályázatot rendez.

A feltételek közül kiemeljük a következőket:

1. A kiállítás helye: A Budapesti Kereskedelmi Akadémia.

2. A kiállítás ideje: 1906. február 2. A képek benyújtásának határideje január 30. A pályázni szándékozó tanulók azonban felkéretnek, hogy az ebbeli szándékukat a rendező-bizottságnál minél előbb jelentsék be.

3. A pályázat:

a) a képeket a kiállítás napján és helyiségében az erre kijelölt zsüri fogja megbírálni.

b) A zsüri tagjai: Szuppán Vilmos kir. tanácsos, igazgató, Antalfi Artúr tanár, dr. Kohlman Artúr, «Az Amatőr» szerkesztője, Nagel Pál és Stern József tanulók.

c) A tiszteletdíjak a befolyt nevezési díjakból és az esetleges adományokból, ezeknek arányában fognak megállapíthatni.

d) Pályázhat a Budapesti Kereskedelmi Akadémia felső kereskedelmi iskolájának bármely tanulója.

e) Minden tanuló csak saját képeivel pályázhat.

f) A tanulók által a pályázatra benyújtott képek száma nincs korlátozva.

g) A képek a tanuló nevével, osztályával és a kép címével látandók el.

h) A képek bármilyen méretben és kivitelben kartonra ragasztva, esetleg bekeretezve nyújthatók be.

i) Minden kép után 25 fillér nevezési díj fizetendő.

4. A rendező-bizottság tagjai Balaban Imre, Fayer Sándor, Nagel Pál és Widder Frigyes felső A) osztályú tanulók.

a) A képek a felső A) osztályban a rendező-bizottság bármely tagjánál nyújthatók be.

b) A rendező-bizottság bármely kérdésben a legnagyobb készséggel szolgál felvilágosítással.

Kérjük a tanulókat, hogy minél nagyobb számban vegyenek részt a pályázaton és a rendező-bizottságot — a szép cél érdekében — működésében támogassák.

Megjegyezzük végül, hogy a kiosztandó tiszteletdíjakra már szép összeg gyűlt össze.
A rendező-bizottság.

Külföldi krónika.

A külföldön a jövő esztendőben több nemzetközi művészi fénykép-kiállítás nyílik meg. Ezek között az első a felette nagyszabásúnak ígérkező marseille-i kiállítás, melynek kapui február 3-án nyílnak meg és február hó 15-én zárulnak be. Az év végén megalakuló «Magyar Amatőrök Országos Szövetsége», programjához híven, azzal kezdi meg működését, hogy már ezen a nemzetközi kiállításon testületileg képviselteti magát és felhívja azokat a jeles amatőröket, kik mint a szövetség tagjai e kiállításon résztvenni óhajtanak, e szándékukat, valamint a bejelentendő képek számát, méretét és kivitelét sürgősen, legkésőbb

hó 27-ikéig «Az Amatőr» szerkesztőségében bejelenteni és e képeket bekeretelve legkésőbb 1906. január 4-ikéig ugyanoda beküldeni szíveskedjenek. A szállítási költségeket a kiállítók képeik arányában közösen viselik s így egyre-egyre sokkal kevesebb jut, mint ha külön-külön küldik ki az egyesek. A képeket előzetesen a szövetség kebeléből kiküldött «független» zsüri bírálja meg. Minden egyes kiállító, kinek képét a marseille-i zsüri elfogadja, egy-egy művészi kivitelű emléktárgyat kap.

Karácsonyi számunk.

— Képeinkről —

Irta: Kohlman Artúr dr.

Budapest, 1905 december 24.

Ezzel a számmal *Az Amatőr* III-ik évfolyamának küszöbére lép és egyben karácsonyi ajándékát adja az olvasónak. Azt hisszük, hogy jogos büszkeséggel mondhatjuk, hogy ily gazdag, díszes albumot magyar képeslap még sohasem nyújtott. Nemcsak az amatőr-fotografiának diadalát, hanem az Amatőr igazi hivatottságát is bizonyítja e szám, mely a kezdet óriási nehézségei dacára is ennyit képes nyújtani, már ily rövid fennállás után. De bizonyítja e szám — miként az eddigi számok is, — azt is, hogy *Az Amatőr az amatőrökért van* s az amatőrök érdekeit védi, törekvéseiket támogatja, fejlődésükön, tömörítésükön megfeszített erővel — a legnagyobb áldozatoktól sem riadva vissza, — még a saját anyagi erőin túl is, saját érdekeinek háttérbe szorításával is, buzgón fáradozik. Hogy csak mai számunkra utaljunk, nemcsak a hazai fotóművészeknek és szakíróknak legkivá-

Vihar előtt.

Téglássy Endre, Vizsoly.

lőbbjai, hanem egyúttal a külföldi művész-amatőrök legnevesebbjai is egyaránt buzgólkodtak azon, hogy e számunkban még az eddigiek-nél is fokozottabb mértékben sokat, szépet és gyönyörködtetően tanulságosat nyujthassunk olvasóinknak. A Wiener Amateur-Photographen-Klub vezetősége révén annak tagjai készséggel átengedték képeik legjavának közlési jogát lapunknak. A «Gut Licht» c. folyóirat pedig átengedte legkiválóbb munkatársainak eredeti műveiről készült reprodukcióit, lapunkban való közlés céljából. Hazai amatőreink pedig eddig még ki nem adott képeiknek színe-javát küldötték be s mi e készségüket, — a közös cél érdekében véghez vitt munkánkban való támogatásukat — mással nem viszonzhattuk, mint hogy igazán művészi felvételeiket, művészi reprodukciókban örökítettük meg, a mi hogy ily rendkívüli módon sikerült, a külföldi képek egy részénél és a hazaiaknál kizárólag a Wessely Lipót vezetése alatt álló kitűnő cinkografiai műintézet igazán művészi izlésének és kiváló szaktudásának érdeme. És ígérjük, hogy a jövőben is igyekezni fogunk — ügyünk és hivatásunk nagy fontosságának tudatában — olvasóink várakozásának megfelelni, ha bennünket továbbra is az eddigi szeretettel fognak támogatni nehéz, de szép feladatunk megoldásában.

*

Most pedig szójunk az egyes képekről.

Két műmelléklettel is kedveskedünk ezúttal olvasóinknak.

Az egyiknek szerzői — Révész Zoltán és Komoróczy Andor régi jó ismerősei olvasóinknak. Ezúttal ünnepi számunknak ünnepi mellékletét tőlük nyerik. S ez egyúttal a mi ünnepünk is. Mert e kép jeles szerzői leginkább hivaták a mellettünk való tanúságtételre. Azt hisszük, joggal hivatkozhatunk arra, hogy a mi kezünk alatt, a mi tanításunk nyomán fejlődtek arra a bizony jelentékeny magaslatra, melyen művészetük ma áll. Mert e képükben a koncepció, a világítás, póz és kifejezésteljesség oly kiváló finomságokkal — mint a fejről aláomló fátyol habos volta — párosul, hogy méltán foglalhat helyet bármely nagy külföldi tárlaton. Egyedüli hibája — de ez is elenyésző csekély nagy erényeivel szemben — a virágnak túlsötét volta. Úgy látszik, hogy a szép modellnek kezébe vörös, vagy sötétsárga virágot adtak a szerzők, ez pedig közönséges — nem színérzékeny — lemezre semmi hatást nem tévén, a másolatban minden árnyalatot nélkülöző feketét ad. A szerzők másik két közös műve: «Pásztorlányka» és «Liliomszál» — de különösen ez utóbbi — a műmelléklethez hasonlóan finoman átgondolt, poetikus figurális tanulmányok.

Másik műmellékletünk külföldi mesternek műve. Eduard Nemeček, a bécsi amatörgárdának egyik oszlopos tagja. «Hegyszakadék télen» c. képe elsőrangú téli tanulmány. Hava, a fáknek reája vetett árnyéka, a ferdén, lankásan beállított hómező, a néhány szál koronátlan fa, a közöttük kikandikáló távoli hegylánc, együtt felette hangulatossá teszik e képet.

J. Brandis képe ehhez hasonló erényekkel ékeskedik. A fákra, cserjékre és a háttérben álló házikó fedelére és párknyára rakódott friss havat és zuzmarát szinte markolni lehetne.

Emil Louisada «Jó fogás» című képét a Wiener Amateur-Photographen-Klub kiállításáról hoztuk, a hol is — miként azt e kiállításról írt ismertetésben is már hangsúlyoztuk — az a kiállításnak egyik legjobb képe volt.

Ugyancsak innen való Ernst Wertheim «Torbolei utca» c. képe, melynek eredetije úgy kitűnő pigmentnyomata, mint jól választott motivuma, de ügyes és ízléses kiállítása révén sok és megérdemelt elismerésben részesült a kiállítást látogató közönség és a sajtó részéről egyaránt.

Josef Benesch «Tél» c. képe mozgalmas téli életkép és jól megfigyelt alakjaival — az élet elevenességével, de kitűnő technikájával is hat.

Otto Friedrich «Várak» című képe ügyesen egyesíti magában az arkitektonikus és tájképet. A jelent és a multat.

Josef Svoboda «Részlet a Beszkidekből» c. képe hangulatos tájkép, mely megtanít arra, hogy «uti képek»-be mint lehet hangulatot is belevinni.

Visszatérve hazánkiaihoz, Steiner Rezsőnek sikerült és lankás domboldalon felvett juhnyája, az egy lábára támaszkodó juhászyerekével érdemel elismerést.

Téglássy Endre már nem ismeretlen olvasóink előtt. Ezúttal ismét oly hangulatos tájképtanulmánnyal lép elénk, mely elsőrangú hazai művészamatőreink között is előkelő helyet biztosít neki. A kép egyik sarkában látszó «partrongy» a kép alsó részét hullámvonalban keresztüljelző gyengén csillámló víz, a másik parton Hernád vize felé búsan hajló szomorú fűzek és az égbolt sötét, vésztyjósó viharfelhői harmonikus, igazán festői hangulatba olvadnak össze. Kár, hogy e kitűnő művész oly ritkán lép a nyilvánosság elé. Pedig mily sokat tanulhatnánk tőle! . . .

Végül még egy «ujonc»-ot is bemutatunk ez alkalomból. Mentényi Sándor-t, a ki — miként levelében írja, — néhány hete amatőrösködik s máris kész művész. «A pusztá öszsel» című képe borongós hangulatával, lombjafosztott és mindinkább ködbe vesző, a kép szélén ferdén keresztül haladó néhány szál fájával és a mezőn a kép másik szélé felé vágató szénásszekerével nemcsak hangulatos, hanem — s ezt igen nagy érdemül tudjuk be — egyúttal minden ízében magyaros zamatú is. Reméljük, hogy ezentúl sűrűbben gyönyörködhetünk ez egy csapásra minden ízében művészi egyéniségnek bemutatkozott amatőrnek képeiben. Mindezt pedig annál is inkább, mert többi, szerkesztőségünknek beküldött képei is a «tudatos»-an és nem véletlenül dolgozó, finom művészlélekről tesznek tanúságot.

Eladó egy 13×18-as kamara dupla bőrkihuzattal, 3 felcsapható kazettával, táska, ernyőállvánnyal. Továbbá egy Goerz-féle kettős anasztigmat majdnem új, egy Rodenstock Weitwinkel és egy Thornton-zár, a mely a Goerz 4. sz. objektívhez illik. Mindez teljesen jó karban. Megtekinthetők Ebner Lajosnál Budapest, V., Lipót-körút 15. szám alatt, reggel 1/2 9-től 9 óráig és d. u. 3 órától.

Egy Wunsche: «Adria» tükör reflexkamara, redőnyzárrel, 4 drb kettős alumínium-kazettával, táskával lencse nélkül 9×12-es nagyság, ára 60 korona.

Továbbá eladó egy Krügener-féle «Delta-Kamara» 13×18-as. Krügener rapid-aplanáttal 128 korona helyett 65 korona. Mindkét kamara majdnem új, teljesen jó állapotban. Ajánlatok «Az Amatőr» szerkesztőségéhez küldendők.

E. Merck

A Merck-féle fényképezési célra szolgáló készítmények kitűnő eredményt adnak felvilágosítottan tisztaságuknál fogva.

Sublimált, könnyű alak. **Brenzkatechin.** Kristályozott nehéz alak. **Pyrogallol.**

Hydrochinon hófehér.
Collodium. **Formaldehyd.**

A Merck-féle fényk. készítmények
kis pilulák és töltények alakjában felette kényelmesek mindennemű fényképezési fürdők és oldatok előállítására.

Cyankalium. **Fixálónatron.**
Vegy. szerek

a fényképmásolási és reprodukálási eljárásokhoz.

Arany-, ezüst- és platinsók, bromkalium, bromammonium, jodkalium, cerisulfatstb.

Kérjünk a fényképezési szaküzletekben, valamint a drogistákban Merck-féle fényképezési készítményeket eredeti csomagolásban!

Darmstadt

VINDOBONA

Vindobona-lemezek

elérhető legnagyobb fokú érzékenyséjük és tökéletes megbízhatóságuknál fogva a téli időszakra nélkülözhetetlenek.

Vindobona-brómezüstpapír

papírok és levelezőlapok.

Nappali előhívós papirosok

és kartonok.

Negativpapírok

a téli időszakra legmelegebben ajánlhatók.

Photo-chemische-Fabrik FERDINAND HRDLIČKA WIEN,
VII/3, ZIEGLER-GASSE 96.

Amatőr-fényképezők

figyelmébe!

Fokozható művészi hatás tekintetéből kor-
szakos jelentőségűek a

Mayering Károly által föltalált ophthalochromat-folyadéklencsék

A 14 államban szab., nagyjelentőségű magyar
találmány fényerősségben fölülmúlja az
eddig használt, tömör üveglencsét. Rend-
kívül olcsó objektívjeink használhatóságáért
és tartósságáért teljes felelősséget vállalunk.
— Képes magyarázó árjegyzéket bér-
mentve küld:

Mayering és Társai

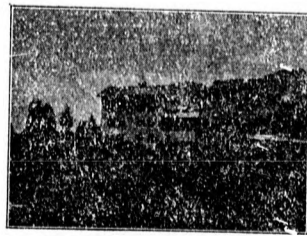
optikai folyadéklencse- és műszergyára

Budapest, VII. ker., Kerepesi-út 30. sz.

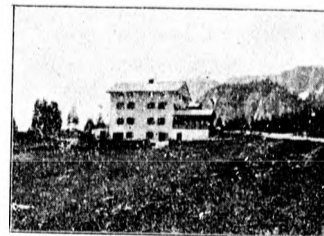
REMBRANDT

(Szabadalmazott és lajstromozott szó- és kép-védjegy.)

Egyedüli speciális papiros, mely vékony, szürke,
egyhangú (flau) és csaknem teljesen hasz-
navehetetlen negativekről is teljesen hasz-
nálható másolatokat ad.

Másolat közönséges papíron.

Másolat Rembrandt-papíron.

Kezdőknek és minden nehezebb, így pl.: Rönt-
gen- és Mikrofényképekhez megbecsülhetetlen
értékű.

REMBRANDT-LEVELEZŐLAPOK

vékony (flau) negativekhez.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

**SIEGEL & BUTZIGER
NACHF. DRESDEN A. 16.
METALLWARENFABRIK.**

— Semmi veszély és költség! —

Vetítésre!

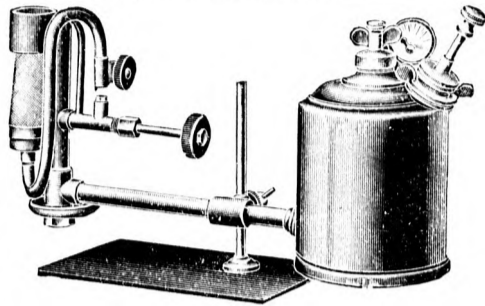
A legvilágosabb fény, melyet önálló bekapcsolatlan fényforrás szolgáltat, ad a már évek óta kitűnőnek bizonyult

„MITA-REFORM FÉNY”,

a mely ugyanis egészen 4 méterig terjedő képeket, körülbelül 300-ig ad.

Vetítésre! Üzemanyaga kizárólag égő borszesz. Egyetlen töltés elegendő 3 órára és 15 fillérbe kerül. Minden tokba illik. Súlya 1.6 kg.

□□ Ára: Nikkelreflektorral és 4 harisnyával M 36. □□
Beszereshető minden nagyobb lámpa- és szaküzlet útján. Ismertetés és árjegyzék ingyen!

**Müller & Wetzig
DRESDEN-A.16-5.**

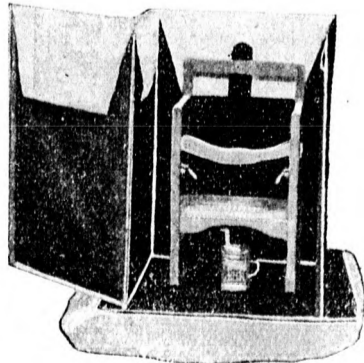
Vetítő- és nagyító-
készülékek speciális
gyára. Árjegyzék ingyen
és bérmentve!

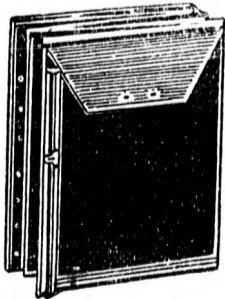
EGÉSZSÉG, ERŐ, SZÉPSÉG!

≡ GÁZ- ÉS HŐ-LÉGFÜRDŐ OTTHON. ≡
(THERMAL CABINET.)

Az „Union Gesellschaft m. b. H. Berlin,” szabadalmazott zseniális készülékével bárki otthon, szobájában 10 perc alatt a legkényelmesebb és az egészségre megbecsülhetetlen gőz- vagy hő-légfürdőt készíthet magának. Az egész készülék oly kicsiny, hogy bármely fali szekrény mögött is kényelmesen elhelyezhető. Egy-egy fürdő előállításának költsége 4-5 fillér. Számtalan elismerőlevél van azoktól, akik már évek óta használják, többek között Sir Francis Lankingtól (London W. 62 Pall Mall), ő felsége az angol király udvari orvosától, aki 1901 október havában az uralkodó egy reumatikus bajját a legnagyobb sikerrel kezelte a „THERMAL CABINETTEL.”

Használatra készen.

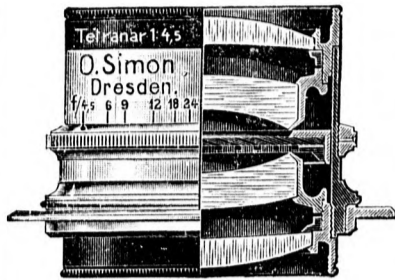

Csukott állapotban.

Egyedüli elárúsító Magyarország és a kelet részére:

FORSTNER ALADÁR
BUDAPEST, VII., Alsó-Erdősor 30. sz.

== Kérjünk kimerítő „D” jegyű árjegyzéket! ==

„Tetranarok”

F: 4,5 F: 6

— Első állami éremmel díjazva. —

**Elsőrangú s legmagasabb fokélyű
univerzális anasztigmatok**

Riváló élesség a szélekig és mély | Különleges objectivek legfinomabb rajz a legnagyobb nyílás mellett is | amatőr- és szaktényképezéshez.

— Árjegyzék ingyen. —

Elárúsítóknak 10 napi próbaidőre.

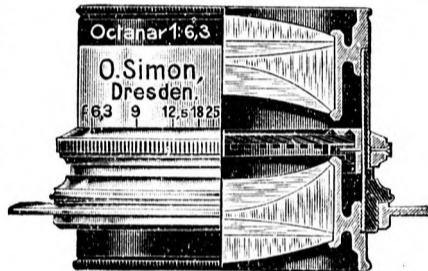
OSKAR SIMON, Dresden-A. 21, Glasewaldstr. 37/39.

Alapítva 1876. Præciziós-optikai műhely. Alapítva 1876.

„Octanarok”

F: 6,3

D. R. P.

A bekötési táblára ∞
∞ ∞ előjegyzéseket
≡ már csak e hó 31-ig ≡
fogad el

Az Amatőr kiadóhivatala.

Az előjegyzés még nem kötelez!

TÖRÖK LÁSZLÓ

okleveles gépészmérnök — hites szabadalmi ügyvivő

BUDAPEST, VI., Teréz-körút 1/c.

Telefon-szám 87-02.

Találmányok kidolgozása és szabadalmazása a világ összes államában. □□

Művészies védjegyek tervezése és lajstromozása.

Mustra és modell-oltalom.

👁️ Felvilágosítások díjmentesen. 📄

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

Brust J. és Fia Budapest, IV., Váci-utca 12. sz.

Ha a legfinomabb angol, valamint honi ipar gyártotta szövetekből;
ha a legjobb angol szabás szerint;
ha a legkényesebb igényt is kielégítő izléssel óhajt ruházkodni;
ha előkelő, művészi díszmagyart óhajt készíttetni. — forduljon

Brust J. és Fia angol úri szabó céghez

Müsterme:

Budapest, IV., Váci-utca 12.

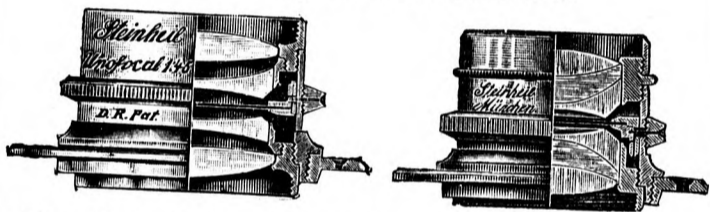
Telefon-szám
11-72.

C. A. STEINHEIL SÖHNE

OPTISCH-ASTRONOM. WERKSTÄTTE

(Gegr. 1855.) MÜNCHEN (Gegr. 1855.)

Orthostigmatok F 1:6, 8; gyutávolság 1:12.
Sorozat (Ser.) B., D. és E. Legfényerősebb kittezett univerzális minden célnak megfelelő objektivek.
Orthostigmát-sorozatok.

Unofocalok 1:4, 5 és 1:6. (Sorozat I. és II.)
Legfényerősebb kitetzetlen szimmetrikus anasztigmatok arckép és kézikamarák részére.

Kézikamarák orthostigmatokkal és unofocalokkal.

Kívánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Minden amatőr fényképezőnek egyaránt ajánlható a

„GUT LICHT!“

czimű illusztrált havi folyóirat.

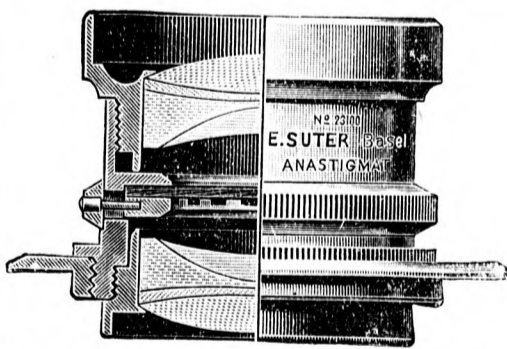
Rendszeres utasításokat, cikkeket és gyakorlati utmutatásokat tartalmaz. Kezdők részére külön oktató-cikksorozat. Rezipék és tanácsok bő rovata, továbbá külön ujdonsági rovata van.

Előfizetési ár évente **5 korona.**

Mutatványszámokat küld a

Verlag „GUT LICHT!“

WIEN, XVIII/2 — ingyen.

OPTISCHE ANSTALT

E. SUTER, BASEL.

Különlegességei: **fényképezési objektivek** minden előfordulható munkálathoz.

Különösen figyelmébe ajánlatnak mindenkinek:

Suter anasztigmatjai F:7,2 és F:6,3 (Schweizi szabad. sz. 21872.)

Arcképekhez, csoportokhoz, leggyorsabb pillanaffelvételekhez, épületek, belső helyiségek (interieurök), nagyítások és reprodukciókhoz.
A legjobb univerzális objektív. — UJ! Suter-anasztigmat, III. sor., F:5. UJ!

Suter-anasztigmat-sorozatok minden mérethez. Továbbá: Aplanátok F:5, F:6, F:8, F:12. Arckép-objektivek, Petzval-rendszer. F:3,75, F:3,2.

Suter Klapp-kamarái 9×12, 9×18 és 13×18 cm. 3-féle kivitelben.

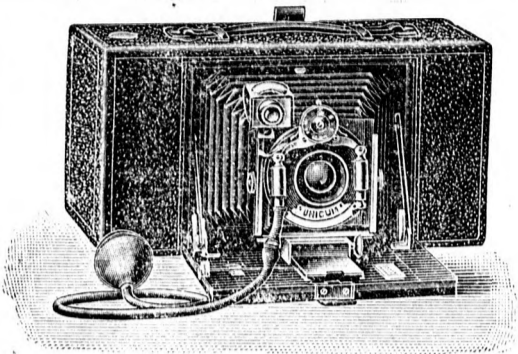
Suter Cartridge-kamarái filmekre 82×108 mm. és 9×12 lemezekre.

Suter Prizma-kettős-távcsövei, hat- és tízszeresek.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

Rietzschel „Clack“-ja

fényerős Rietzschel anasztigmattal F/8.

A legjobb, legtöbbet nyújtani képes univerzális kamara film és lemezre.

Minden egyes filmfelvétel beállitható.

Rietzschel „Linear“-ja

a legfényerősebb kittezett univerzális anasztigmat.

Német bir. szab. 118,466.

*** A legmagasabb fényerő F:4.5. ***

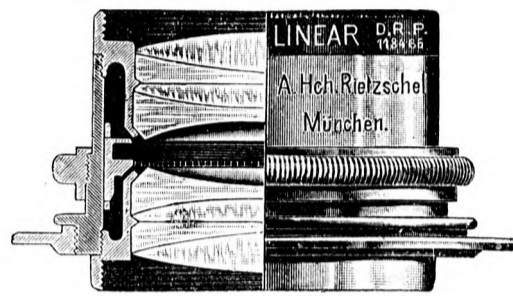
==== Árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk. ====

Beszerezhető minden nagyobb szaküzletben vagy

H. Hch. Rietzschel, Optische Fabrik, G. m. b. H.

München L., Schillerstrasse 28.

Nagybani képviselője Ausztria-Magyarország számára: Georg Jahn, Wien IX/4., Lustkandlgasse 12.

SOCIÉTÉ ANONYME DES
PLAQUES & PAPIERS PHOTOGRAPHIQUES
A. LUMIERE & SES FILS
LYON-MONPLAISIR (France).

Óriási érzékenységénél fogva és hogy jó eredményeket érjünk el ebben az évszakban, elmulaszthatatlan a

mai napig legérzékenyebbnek ismert

Σ (Sigma) LEMEZ
használata.

CHLOR-BRÓMEZÜST LEMEZEK
diapozitívekhez.

Teljesen feketék és meleg tónusúak.

PAPIROK, FILMEK (Planchon eljárása szerint).

FÉNYKÉPEZÉSI CIKKEK.

Kívánatra árjegyzék ingyen és bérmentve.

MODERN KÖNYVTÁR

könyvkölcsönző vállalat

Budapest, Király-utca 70. szám.

==== Telefon 82-24. ====

A ki a modern irodalommal lépést kíván tartani,

a ki tiszta, új könyveket szeret olvasni, az kérjen ismertetést a

MODERN KÖNYVTÁR-tól!

A «Modern Könyvtár» előfizetői minden magyar, francia, német és angol könyvet megjelenése után, kölcsönként rögtön megkaphatnak.

A «Modern Könyvtár» előfizetőinek Budapestben házhoz szállítja, vidékre pedig postán küldi a könyveket.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

Folyóiratok. A «Photographische Mitteilungen» 24-ik száma sok érdekes dolgot tartalmaz. A bevezető cikk — melyet a kiváló német szakíró, Hans Schmidt írt — a háromszínű negatívokról szól. Van még egynéhány érdekesebb dolog, stereoskop gépekről, brómezüst nagyításról. Képei közül nagyon hangulatos Ernst Schatz «Kelettengeri partja» és szép megvilágítású Hildegard Oesterreich «Legelő juhnyája». — Ellenben téli tájai sablonosan unalmasak.

«Bulletin Photoglob» (kiadó Polygraphisches Institut, Zürich, megjelenik havonta egyszer, előfizetési ár egész évre 6 fr. 50 cm.). A lap még több unalmas semmitmondó téli tájat tartalmaz, mint az előbbi. Ellenben van benne egy remek zsáner «Komm Saubub» Schinz-Gerbert Bertától. Többi képei közül még a «Kályhánál» címűt említhetjük meg. Cikkei hasznosak; nagyobb szabású köztük a Tropikus vidéken való fényképezésről szól.

Új Zeiss-féle készülék. Körülbelül két évvel ezelőtt kezdte meg a Zeiss-féle gyár «Minimum Palmos» kézi gépeinek gyártását: e gép jóságát mindenki elismerte. A most «Universal Palmos» név alatt piacra hozott kamaramodell még előnyösebb, úgy, hogy szükségesnek tartjuk olvasóinkkal közelebről megismertetni. Az új Universal Palmos 9 × 12 cm.-es képekre készült. Könnyű érc-alkotórészei különösen utazáskor való használatra predesztinálják. Sta-

tiv és kézi felvételekre egyaránt alkalmas. A kamaraszekrény négyszögletes, magas és széles felvételekre szolgáló alátámasztó kerettel bír. Dupla szélességű kihúzható alj zárja a gép elejét, míg hátát a kazetta vagy a tejuveg alkotja, úgy, hogy a kamara zárt alakú. Az objektív deszka a lemez közepe tájára esik és nagy határok között eltolható; el van látva a durvább és finomabb beállítás kellékeivel egyaránt. Optikai felszerelésével első sorban az ismert «Kettős-Protar» F1 : 7.2 = 143 mm. és a Protar F1 : 18 = 86 mm. objektív ajánlható. Az első objektív utcai jelenetek fölvetelére szolgál; csoportok, kisebb portrék az objektív felét képező 224 mm.-es Protarlencsével, míg tájképek és nagyobb portrék a 285 mm.-es Portarlencsével vehetők fel. A másik objektív a 1/18 f = 86 mm.-es nagy látszógú felvételekhez használható előnyösen. Hogy a gép ily sokoldalúan használható, azt azáltal érte a gyár el, hogy előnyös gépkihúzást készített, úgy, hogy ennek határai 7—35 cm. között vannak. Éppen úgy, mint a «Minimum Palmos»-nál, úgy itt is különféle kazetták vannak: kettős, filmkazetták, továbbá adapterek bádoglemeztartókhöz. A gép méltó pandanja a «Minimum Palmos»-nak. Úgy, hogy elmondhatjuk hogy az egyszer saját magát multa fölül a gyár.

Új lemezek. A Rigler József Ede-féle rt. 3 doboz 9 × 12 cm. hazai saját gyártmányú újfajta «Adria» lemezeket küldött be hozzánk. Ezek lapunk zártakor érkezvén, kiadtuk vegyész- és amatőr-munkatársainknak a kiknek — valamint szerkesztőnknek — szakvéleményei alapján a kísérletek eredményéről már lapunk legközelebbi számában számolunk be olvasóinknak.

Új Rietzschel-féle kézi- és állványos gép. A kitűnő hírű müncheni Rietzschel-gyár, mely úgy felette nagy fényerejű anasztigmátjairól, mint igen nagy népszerűségnek örvendő kézikamaráiról ismeretes — miként lapunkat

AKTIEN-GESELLSCHAFT FÜR ANILINFABRIKATION, PHOTOGR. ABTEILUNG — BERLIN SO. 36.

„Agfa“-villanófény

N. B. szab. 158215.

AMATŐR-PALACKOK

à 10 gr.

mérőüveggel és salétrom-
savas papírral 20 égésre

K 1.40.

ADAG:

Arcképekhez ... krb. 1/4 gr.

Kis csoportokhoz krb. 1 gr.

Középső csoport. krb. 2-3 gr.

Nagy csoport. krb. 4-6 gr.

Nagyobb palackok à 50 gr. à 100 gr.
K 5.— K 9.50. (mérőüveg nélkül).

Csekély füstkeletkezés! **Jelentékeny fényerő!** **Legrövidebb égési időtartam!**
Kellemtlen zaj nélküli meggyulás! **Robbanó alkatrészekről mentes!** (Postai szétküldése teljesen biztos.)

Kapható minden foto-üzletben.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

értesíti — «Reform Minimum-Clack» elnevezés alatt egy új szerkezetű, úgy kézi, mint állványra alkalmazható kamarát bocsát legújabbban forgalomba. E gép 9×12 lemezeknek, vagy $8 \times 10\frac{1}{2}$ cm. filmsomagoknak, 9×12 cm.-es Hemeracsomagoknak használatát egyaránt lehetségessé teszi. Méretei $14,5 \times 11, 5 \times 3$ cm. Súlya kb. 750 gr. Ez új modell összehajtva még laposabb az eddigi összes modelleknél és e mellett a kamara az összes előnyökkel bír, melyeket egy modern fényképezési készülék tekintetében az amatőr manapság megkíván. Vagyis úgy magaságban, mint szélességben eltolható objektívdeszkával, felcsapható brilláns keresővel, kettős futódeszkával és kihuzattal bír, hogy az objektív hátsó lencsével is lehessen dolgozni. A legfinomabb kivitelével, szépen feketére fényezett és nikkelezett fémalkatrészeivel, kiváló minőségű bőrátthuzatával külső megjelenésében is elegánsnak mondható. E gépbe F: 5,5 fényerejű objektívet szerel a gyár. Ára 3 fémkazettával és ezek tokjával unikumzárral F: 5,5 = 120 mm. «Linear» anasztigmattal, unikumzárral 215 korona 50 fillér. Árjegyzéket és ismertetést — lapunkra való hivatkozás esetén — készsággel küld A. Ritzschel, G. m. b. H. München, L. Schillerstr. 28.

Egy német cég magyar árjegyzéke. A német cégeknek üzleti érzékéről tanuskodik az a körülmény, hogy a magyar közönségnek szánt árjegyzéket magyar nyelven adják ki mind többen. Így legutóbb a Fabrik fotogr. Apparate auf Aktien vorm. R. Hüttig & Sohn cég (Wien. IX., Berggasse 4.), melynek új és bő magyar árjegyzékére felhívjuk olvasóink figyelmét. Mindezt pedig annál is inkább, mert a mi közvetítő szaküzleteink közül többen még mindig kényelvű magyar és német árjegyzéket küldenek magyar vevőközönségüknek. A Hüttig cég — lapunkra való hivatkozás esetén — teljesen ingyen és bérmentve küldi meg e nagy árjegyzéket.

Könyvekről.

Rovatvezető: Láng Andor.

«Die Herstellung von Postkartenbildern» (megjelent a Photographische Bibliothekban; Gustav Schmidt kiadása Berlin, 1905. 8-ad rétu alak, 75 oldalon. Ára füzve M. 1.50, kötve M. 2.—). Ujabb időben mindnagyobb az érdeklődés az ú. n. fényképes levelezőlapok ránt, a mi teljesen megmagyarázható, mert ha már képeslapokon levelezünk, szívesebben tesszük ezt saját felvételünkkel, mint más, esetleg izléstelen másolatok küldésével. A beküldött könyv foglalkozik minden e szakmába vágó fényérzékeny levelezőlapokkal; eljárási utasítást ad a különböző színezésekre nézve stb. Utasításokat is ad, hogyan kell közönséges lapokat fényérzékeny preparálni. Tartalmazza a következő fejezeteket: I. Bevezetés. II. Másolóaparátusok III. Másolható ezüstréteges levelezőlapok. a) Celloidin és Aristo. b) Matt albumin. c) Arrowroot levelezőlapok, IV. Brómezüst lapok. V. Klorbrominezüst levelezőlapok. VI. Acélkéklapok és preparatiójuk. VII. Platinlapok és preparatiójuk. VIII. Kallytipia eljárás.

A könyv kiadóhivatalunk útján is megrendelhető.

«Deutscher Photographen-Kalender, Taschenbuch und Almanach für 1906. K. Schwier, Weimar» I. rész, cím alatt igen ügyesen összeállított kis zsebkönyv jelent meg, mely nagyon jó szolgáltatást van hivatva teljesíteni úgy a kezdő, mint a haladottabb amatőr fényképezőknek. Kezdi chemikaliák ismertetésén, az optikai lencsék fényerősségének megállapítási módjain, majd áttér az egyes előhívók bemutatására és nagyon ügyesen ismerteti az egyes előhívási eljárásokat, valamint az összes a negatív és pozitív eljárásban újabban feltalált és alkalmazott módokat. Egyelőre az I. rész jelent meg csupán, melynek ára szép vászonkötésben 2 márka s megrendelhető «Az Amatőr» kiadóhivatalában.

«Photographisches Hilfsbuch für ernste Arbeit.» Hans Schmidt. (megjelent 2 kötetben, I. rész: A főlvetel. Kiadja Gustav Schmidt Berlin 1905.). Szerző munkáját főleg olyanok számára írta, kik a fényképezésben már bizonyos magasabb nivót értek el és nagyobb szabású problémák megoldására vállalkoznak. Az első kötetet a felvétel méreteivel kezdi meg. Majd a különböző kamarákat és objektíveket tárgyalja nagyon tüzetesen. Számos fejezetet szentel a felvétel megejtésének módjáról és a különböző fajta főlvételekről. Schmidtnek e könyve igazán lelkiismeretes munka, úgy hogy mindenkinek bátran ajánlható. Megrendelhető kiadóhivatalunkban.

Fényképezési készülékek és eszközök gyára.

R. LECHNER (WILH. MÜLLER)

csász. és kir. udvari szállító. ♣ WIEN, GRABEN, 31.

LECHNER-féle új zsebkamara kívülről szabályozható, pillanat- és időfelvételre berendezett függőnyzárral, Goerz-Dagor III. vagy Celor I. b., Steinheil-Orthostigmat B, Voigtländer-Collinear III. és Zeiss-Tessar II. b. objektívekkel készül. Az árban befoglaltatik 3 könyvszerűen felnyitható kettős lemeztartó (kívánatra helyettük 1 váltókazetta 12 üveglemezre vagy 1 tekercs filmkazetta) és finom bőrtáska.

6×9 cm. lemeznagyságra	---	K 280.—
9×12 «	«	330.—
13×18 «	«	480.—
9×18 «	« (stereoskop-panoráma)»	550.—

„PREMOFILM-PACK” kazetta:

9×12 cm. K 15.—	13×18 cm. K 25.—
-----------------	------------------

Nagy raktárt tartunk idegen gyártmányu készülékekből és eszközökből is.

==== Kívánatra árjegyzékünket ingyen és bérmentve küldjük. ====

LECHNER-féle új kézi kamara Goerz-Celor I. c. vagy Steinheil-Unofocal II. objektívvel, 3 kettős lemeztartóval és táskával.

A. minta meghatározott rés-szélességű függőnyzárral (kb. $\frac{1}{120}$ másodpercig) K 200.—

B. minta Anschütz szerint beállítható függőnyzárral (egész $\frac{1}{1000}$ másodpercig) K 220.—

A WERNER-féle készülék 13×18, 18×24, 21×26, 24×30 és 30×40 cm. lemeznagyságokra készül és egyike a legcélszerűbb állványos kamaráknak.

LECHNER-féle új magnalium-botállvány három-élű csövekből, panoráma-berendezéssel K 50.—

Különlegességek pigment- és gumminyomáshoz.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

Szerkesztői üzenetek.

Lapunk legközelebbi száma nem január 1-én, hanem első felében jelenik meg.

V. B. földbirtokos **Mogyoród.** «Vándorló bolt» című képéről óhajtja kritikánkat hallani. Ez alkalommal emlékezetünkbe jő az Ön «Kezdő művész» című képe, melyben igazán gyönyörködni tudunk és örömmel adtuk ki. A most beküldött képet szemlélve, abban a hiszemben vagyunk, hogy tán tévedésből küldötte be e képet egy másik helyett, annyira éles az ellentét e képe és a már előbb közölt képe között. Az egyébiránt hálás téma, a vándorló bolt derűs témájának helyes megoldása helyett, nem találunk mást képén, mint egy szekeret, egy lovat és egy pázoló alakot, olyan művésziellen beállításban és oly hibás technikával kidolgozva, hogy fentebbi véleményünk, hogy tán nem ez a kép, a mit be óhajtott küldeni, teljesen jogosult. A kiváló amatőrtől, a milyenek első képe után ítéljük, sokkal jobb dolgokat várunk és kérünk. A kép egyébként annyira homályos, hogy teljesen alkalmatlan volna a klisirozásra. A «Gem»-lemezt illető kérdésére csupán lapunk következő számában fogunk válaszolni. Addig pedig utána fogunk járni e lemez hibáinak és magától a gyárostól, illetve a forgalomba hozó cégtől kérünk majd külön felvilágosítást.

T. E. Koriát. Beküldött képei igazán örömeinkre szolgáltak, mert óriási haladásról tesznek tanúságot. A Vihar előtt és Hernád című képek kifogástalanok, a Napkelte címűről kérünk újabb másolatot és pedig olyat a melyen a tájék valamivel világosabb legyen, ezt pedig úgy éri el, ha az alsó részt fedi addig, míg a felhők erőteljesen kimásolódnak. Felhőtanulmány című képe, mint önálló kép nem foglalhat helyet s nem is közölhető. Bizonyára tudomása van az amatőrök országos szövetségéről, mely szövetségből mint kiváló amatőr, bizonyára Ön sem fog hiányozni.

Sch. J. Sátoraljauhely. Meg vagyunk győződve, hogy a beküldött három képét Ön sem tartja közölhetőnek, ismervén — mint lapunk előfizetője — azt a mértéket, melyet a beküldött képekkel szemben alkalmazunk. Főkéllékek: 1. a technikailag hibátlan kivitel. 2. artisztikus beállítás és harmónia, 3. természetesség, 4. hangulat. Ha előveszi a hozzánk juttatott képeket, konstatálni fogja, hogy ezekből mind a négy kellék hiányzik. Öntől már közölt képet az «Amatőr» s így folytonos fejlődést és nem visszaesést szeretnénk képein konstatálni.

R. Z. ügyvédjelölt **Budapest.** «Horror scribendi»-jének legyőzésére a következő receptet ajánljuk melegen, mint homeopatikus gyógyszert: Az amatőrök országos szövetségének megalkotásáról értesíteni kell az ország összes amatőreit, kik körülbelül 50000-en vannak. Ezen 50000 cím megírására ajánlkozó kerestetik. Barátiilag azt a véleményt nyilvánítjuk, hogy a mennyiben ennek megírását magára vállalná, ez egyszer s mindenkorra kiúzná önből a fenti betegséget.

Ö. B. körjegyző **Berza.** Lapunkról nyilvánított elismerését köszönettel vettük s mint eddig úgy ezentúl is rajta leszünk, hogy olvasóink izlését művészi irányban fejlesszük s nekik útmutatással szolgáljunk. Két képét már a múlt számban láthatta viszont s erről véleményünket «Képeinkről» szóló rovatunkban tettük közzé, a többire nézve következő a megjegyzésünk: 1. Akaratos táncos c. képe egy csoport rendben *felállított* ember minden cél látszata nélkül akik egyéb teendő hiányában vígan lesik a «*domnu fotografu*» munkáját, a ki őket oly szép sorba állította. 2. A «Szüreti dudás» és A «Vén oláh», csupa póz, helytelen beállításra vallanak az előtérbe helyezett alakok.

M. S. szolgabíró. **Baja.** Beküldött képeit, melyeket Ön túlszerénységéből gyenge felvételeknek jelez, olyan sikerült hangulatos dolgoknak tartjuk, hogy legőszintébb üdvözlötünket kell kifejeznünk és reményünket az iránt, hogy az, a ki két heti amatőrködés után ilyen finom hangulatú, művészi dolgokat tud a természet hatalmas tárházából «*kiérezni*» és megrögzíteni, dacára nagy szerénységének, egyike lesz hazánk legjobb fényképező-művészeinek. Az «Őszi táj» című képe szintén nagyon sikerült, oly művészi elhelyezésű tájkép-tanulmány, hogy bármely kiállításra beküldheti, természetesen megnagyítva. Az «Este» című képe szintén nagyon sikerült est-tanulmány. A «Kézimunka» mesteri hátsó világítású kép, melynek igen sok jó tulajdonsága mellett egyedüli hibája az, hogy a géppel szemben «en face» helyezte el a modellt, a mi az alak és a háttér közti harmonia rovására megy.

Szerkesztő: *Kohlman Artúr dr.*

Helyettes szerkesztő: *Gara Rezső dr.*

Kiadja: *A szerkesztőség.*

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VII. ker., Király-u. 89. szám.

Kizárólag csak valódi Perzsa-szőnyegegek

úgyszintén INDIAI- és KIS-ÁZSIAIAK.

Legnagyobb választékban. Olcsó szabott áron.

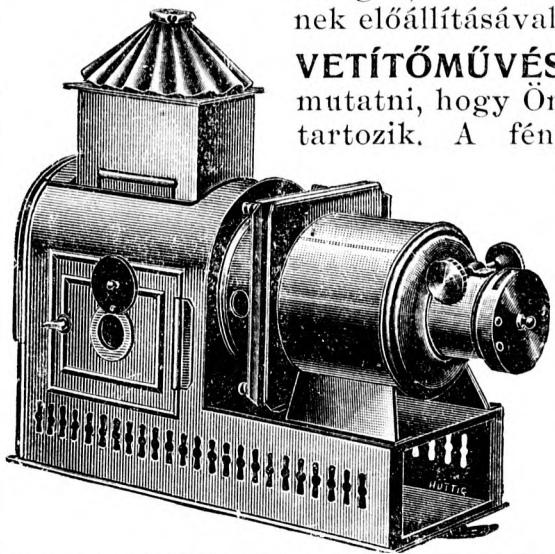
Megtekinthetők vételkényszer nélkül.

STEIN VILMOS ÉS FIA

V., ERZSÉBET-TÉR 16. SZÁM.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

Amatőr fényképező Ön?

Ha igen, akkor ne elégedjék meg egyszerű kis képecskéknek előállításával, hanem foglalkozzék a gyönyörű szép **VETÍTŐMŰVÉSZETTEL**; mert csak ezzel fogja megmutatni, hogy Ön az előrehaladott amatőrök osztályába tartozik. A fényképezéshez és vetítéshez szükséges valamennyi gépet és kelléket e szakma legelső és legnagyobb gyarának 201. számú árjegyzékében találja.

Fabrik photographischer
□ Apparate auf Aktien □
vormals

R. HÜTTIG & SOHN,
IN DRESDEN.

Filiale: WIEN IX/1, BERGGASSE Nr. 4.
Eladás minden fotoüzlet útján.

Die Schönheit * Modern képes folyóira
Kiadja: Karl Wanselow.

A „Die Schönheit“ az alszemérem és álerkőcsök ellen küzd.
A „Die Schönheit“ a testi szépség és egészséges örök kultuszát számos cikk és esztétikailag kiváló, művészi képekkel törekszik terjeszteni.
A „Die Schönheit“ útmutatóval és tervvel szolgál a művészi ruházko-dásra nézve.
A „Die Schönheit“ a legkiválóbb művészek írói és képzőművészeti termékeit közli.
A „Die Schönheit“ cikkeivel és képekkel az esztétikai érzék általános fejlesztésére törekszik.
A „Die Schönheit“ szerkesztő-éje és kiadóhivatala

BERLIN-TEMPELHOF, Stollbergstrasse 2. szám alatt van.

III. javított és bővített kiadás. 5—6000 példány!

Kiss Zoltán: A fényképezés kézikönyve.

Közel 230 oldal szöveggel és 16, különböző színekben nyomott képmelékkel. — Ára csak 1 korona 60 fillér. Postamentes küldéssel 1 korona 80 fillér. — Megrendelések a „Fotografia“ kiadóhivatalának SZOMBÁTHELY címzendők.

Részletes tartalomjegyzék kívánatra ingyen küldetik.

SCHMIDT M.

szíjgyártó, nyerges és bőröndös
Budapest, VIII., Kerepesi-út 25. sz.
Saját gyártmányú löszerszámok, nyerges szerek, mindennemű utazó-, kézi- és fényképezőgépekhez való kész és mérték szerinti bőröndök, Pénz-, szivar- stb. tárcák.
Árjegyzék ingyen.

Legrégibb és legnagyobb üzlet e szakmában. Alapítva 1878.

PEJTSIK KÁROLY

Műterme kizárólag amatőrcélokra:

IV., Kossuth Lajos-u. 1.

fényképészeti cikkek szaküzlete

□ □ BUDAPEST □ □

IV., Városház-u. 1. sz.

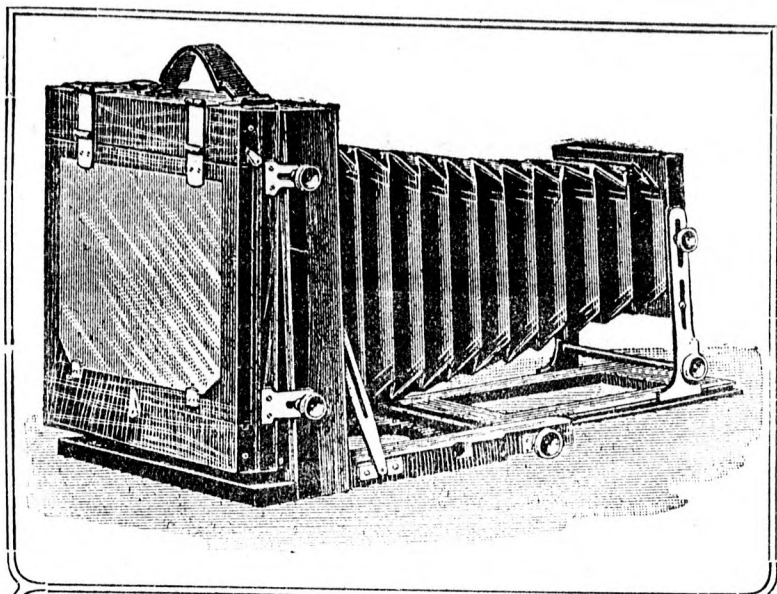
(IV., Kossuth Lajos-u. 4. sz. épület, Standard-palota.)

Ajánlja: minden a fényképészeti szakmába vágó készülékeit és cikkeit jutányos árban.

Felvilágosítás és képes nagy árjegyzék kívánatra a legnagyobb készséggel.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

GERLICH ÉS SVUGER

BUDAPEST,

VII. KER., KLAUZÁL-UTCZA 21.

Műasztalosok fényképezési gépekre.

Javítások a legjutányosabb áron eszközöltetnek.

BELLER REZSŐ

FÉNYKÉPÉSZ

IV., EGYETEM-TÉR 5. (I. EM.)

Elvállal jutányosan mindennemű amatőr fényképezési munkát, fényképezési különlegességek készítését, u. m. gummi-, pigment- és platinyomást. Negatív-papír és bromezüst nagyítást. Filmek kidolgozását. Gyors és pontos szállítás!

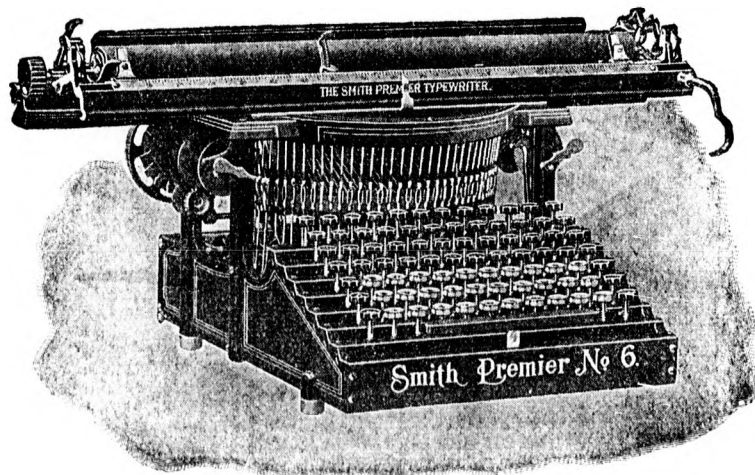
Amatőrök szakszerű kiképzése bármely fényképezési eljárásban.

A SMITH PREMIER

a világ legjobb írógépe. Kérjen árjegyzéket.

„Grand Prix“
1900

A párisi világkiállításon a legmagasabb díjjal ki-tüntetve.

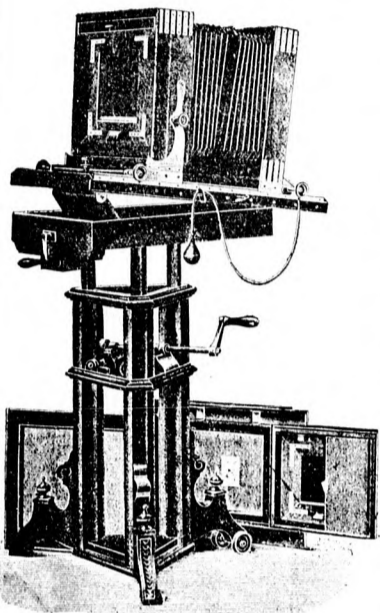

A legtartósabb és legmodernebb író-gép.
Kezelése nagyon egyszerű.

Írógépünket bárhol az országban díjmentesen és vétel-kényszer nélkül bemutatjuk.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni

Első magyar fényképezési műasztalos
SIMON MIHÁLY
 Budapest, VII., Rózsa-utca 15. sz.
 (Wesselényi-utca sarkán.)

Készít:

Utazó, műterem-
 és reprodukció-
 kamarákat.

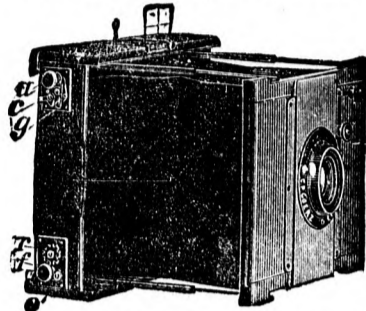
Készülékeket cinko-
 grafiai intézeteknek és
 a háromszínyomás
 céljaira.

Minden e szakba vágó
 munkát és javításokat
 precíz kivitelben, gyorsan
 és szolid árák mel-
 lett végez.

WANAUS JÓZSEF

fényképező készülékek és saját készítményű
 szükségleti cikkek raktára

BUDAPEST, IV., DEÁK FERENCZ-U. 19.

Dús raktár:
 Szalon, utazó-
 Kodak és egyéb
 kézi kamarákban.

Lloyd kamarák.

A leghíresebb
 gyártmányú objec-
 tivek. * Celloidin,
 aristo, bromezüst-
 papírok. * Kiváló jó minőségű lemezek. *
 Mindig friss vegyszerek állandóan raktáron.

Mindennemű fényképezési munkákat elvál-
 lalok. Sötétkamarám a t. amatőr fényképező
 uraknak és hölgyeknek rendelkezésére áll.

TELEFON 867.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

ALAPITTATOTT 1892.

TELEFON 46-09.

OCASEK KÁROLY

passepirtout és fényképészeti kartongyára

BUDAPEST, VI., KIRÁLY-UTCZA 26.

Gyártatnak: PASSEPARTOUT-K minden
 képzelhető stylusban, TABLEAU-K 300
 kivágásig.

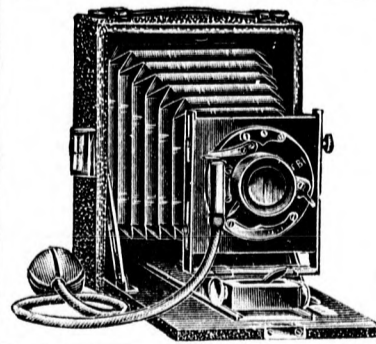
Arany-, ezüst- és szallagnyomás.

Kereteket izléses és művészi kivitelben, fény-
 képekhez és festményekhez, felette mér-
 sékelt áron készít:

SCHNEIDER FERENC

KÉPKERETÉZO

Budapest, IV., Koronaherceg-utca 7. sz. (A bazár-udvarban.)

Ne mulassza el!!!

megrendelni e felette finom klapp-
 kamarát, mely pillanat és időfel-
 vételre alkalmas, kitűnő objectiv-
 vel bír és 3 kazetta, táská stb van
 hozzá, az ára pedig (előzetes be-
 küldés vagy utánvétellel) jótállás
 mellett vám- és portmentesen
 csak 30.- korona.

PHOTOTECHNISCHE INDUSTRIE

G. Seltmann, Dresden

Grunauerstr. 329.

Árjegyzéket ingyen és bérmentve.

Reg. Trade Mark.

Elsőrangú fényképfelvételeket érünk el

Dr. R. Krügener
 világhírű Delta-Kamaráival
 és a kitűnő angol

Ilford-lemezekkel.

Árjegyzék ezekről ingyen.

Kérje a mi különlegességeinket az összes szak-
 üzletekben; ha ott nem kaphatók, forduljon mint
 beszerzési forráshoz hozzánk:

Kommanditgesellschaft Rudolf WOLLNER & CIE.

Wien, IX/1, Schulz-Strassnitzkigasse 12.

WESSELY LIPÓT

Fotokemigrafiai műintézete

Budapest, V., Dorottya-utca 11. sz.

Ajánlkozik a legjobb egy- és többszínű
 klisék készítésére a legrövidebb idő alatt.

Megrendeléseiknél sziveskedjenek lapunk hirdetésére hivatkozni!

